

Kultúra
és Tudomány
aktuális kötete

Az emberiség jövője

Irta: Heinrich Lhotzky
Ford.: Schöpflin Aladár

Pillantás a jövőbe, a mai szellemi élet mozgató erőiből való filozófiai következtetés útján. Hittel és lendülettel teli megrajzolása a megértés, a béke, a gondolatszabadság és a magasabb erkölcsi állapotának, mely az emberiségre vár.

Ára 1 kor.
kötve 20

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.
Budapest, VI., Andrassy-ut 21. sz. és minden hazai könyvkereskedésben.

ÉRTÉKES, ÚJ KÖNYVEK.

A Kisfaludy-Társaság könyvei.
Franklin-Társulat kiadása. ::

Scheffel József Viktor. *Ekkehard*. Történet a X. századból. Fordította Antal Géza. Füzve 8, kötve 10 kor.

Vargha Gyula *költeményei*. Füzve 4, kötve 6 kor.

Voinovich Géza. *Madách Imre és Az Ember Tragédiája*. Füzve 8, kötve 10 kor.

Bárd Miklós *költeményei*. (1887-1913). Füzve 5, kötve 7 kor.

Kníght William. *Az Aesthetika története*. Fordította Husztiné Révhegyi Rózi. (A magyar aesthetika történetével kiegészítette Jánosi Béla). Füzve 8, kötve 10 kor.

Megrendelhető: Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) r.-t. könyvkereskedésben, Bpest, VI., Andrassy-ut 21. sz., valamint minden hazai könyvkereskedésben.

RENDELÉSNEK SZÍVESKEDJÉK LAPUNKRA HIVATKOZNI

MAGYAR REMEKÍRÓK.

A MAGYAR IRODALOM FŐMŰVEI.

Ötvenöt kötet.

Az írók életrajzával és arcképeivel. — Vászonszövetben 220 kor. Shapsperé összes színműveivel együtt 240 kor. (Egyes kötetek külön nem kaphatók.) — Az 55 kötet tartalma:

Kötet:	Sajó alá rendezte, életrajzával és bevezetéssel ellátta:	Kötet:	Sajó alá rendezte, életrajzával és bevezetéssel ellátta:
1. Balassa Bálint és Zrinyi Miklós	20. Kossuth Lajos	33-36. Petőfi Sándor	<i>Bátori József</i>
2. Pázmány Péter	21. Czuczor Gergely	37-40. Tompa Mihály	<i>László József</i>
3. Gyöngyösi István	22-27. Vörösmarty Mihály	41-46. Arany János	<i>Riszlai József</i>
4. Kuruc-költészet		47-48. Szilágyi Ede	<i>Bauer József</i>
5. Miksa Kelemen		49. Madách Imre	<i>Alexander B.</i>
6. Fazekas Mihály és Gvadányi József		50. Vajda János	<i>Endrőti Sándor</i>
7. Kazinczy Ferenc		51. Csiky Gergely	<i>Vadnai Károly</i>
8. Csokonai Vitéz Mihály		52. Arany László	<i>Károlyi Andor</i>
9. Berzsenyi Dániel és Kármán József		53. Reviczky Gyula	<i>Károlyi Pál</i>
10-11. Kisfaludy Sándor		54. Magyar népdalok	<i>Endrőti Sándor</i>
12-13. Kisfaludy Károly		55. Magyar népballadák	<i>Endrőti Sándor</i>
14. Kólcsey Ferenc			
15. Katona József és Telcski László			
16-17. Széchenyi István gróf			
18-19. Deák Ferenc			

Megrendelhető:

Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 21. sz.

Arany János

Összegyűjtött munkái. Emlékkiadás 12 kötetben, 8-rét alakban, félbörkötésben 160 kor.	Toldi-trilógia. Nagy 8-rét alakban. Diszkötésben 12 kor.
Összes munkái, hátrahagyott iratai, levelezése. Első teljes kiadás. Életrajzzal és jegyzetekkel. 12 kötet. Diszkötésben 130 kor.	Őszikék. Elzevir gyémántkiadás, merített papíros. Második kiadás. Diszkötésben 3 kor. 60 fill.
Összegyűjtött munkái. Kiseb alak. Hét kötetbe kötve 58 kor.	Ébészelió költemények. Diszkötésben 11 kor.
Művei. Új kiadás hat kötetben, 16-rét alakban, vászonkötésben 45 kor.	— Ugyanaz. Elegyes darabok. Diszkötésben 11 kor.
Kiseb költeményei. 16-rét alakban. Vászonszövetben 7 kor. 50 fill.	Próza dolgozatok. Diszkötésben 11 kor.
— Ugyanaz. Kis 8-rét alakban. Diszkötésben 8 kor. 50 fill.	Shakespeare-fordítások. Diszkötésben 10 kor.
— Ugyanaz. Nagy 8-rét alakban. Diszkötésben 10 kor.	Aristophanes vigjátékai. Két kötet. Diszkötésben 20 kor.
— Ugyanaz. Kis 8-rét alakban. Elzevir gyémántkiadás, merített papíros. Két kötet. Diszkötésben 12 kor.	Hátrahagyott versei. Diszkötésben 12 kor.
Toldi-trilógia. 16-rét alakban. Vászonszövetben 7 kor. 50 fill.	Hátrahagyott próza dolgozatai. Diszkötésben 12 kor.
— Ugyanaz. Kis 8-rét alakban. Diszkötésben 9 kor.	Levelezése író barátaival. 2 kötet. Diszkötésben 21 kor.

Megrendelhető:

Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 21. szám.

29. SZ. 1915. (62. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, JULIUS 18.

Szerkesztési iroda: IV. Vármegye-utca 1.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek:

Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A *Világkrónika-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekhöz a postailag meghatározott viteldíj is csatolandó.

NÉMET ULÁNUSOK.

KÉT LEÁNY.

REGÉNY. IRTA SZEMERE GYÖRGY.

(Vége.)

De nem is szorult az rá az ő szánumukra. Juana, abban a pillanatban, a melyben az a másik leány a földi boldogságra termett, magához ragadta a férfit, a kinek a lelkében vele osztozott. — abban a pillanatban félreállott a hajdani táncosné s szerényen, nesztelenül egy sarokba vonult s fejét meghajta, kezét összekulcsolva imádkozott. Imádkozott, nem félt a feltűnéstől, nem tudta, hogy senki se látja. Őt, a jelentéktelen pontot, a becsületét veszített, kiközösített leányt, a ki, mintán megszenteltlenített, eljátszotta a földi szerelemhez való jogát, csak az aetherhez, a vágytól megtisztított magasabbrendű, embernek szinte utólrétegetlen szívzsimfóniához tarthatott igényt. . . . Juana tudta, hol van, mi az övé. És beírta a helyével, nem kívánt többet, mint a mennyben a férfi által, a kit imádozott, részesült. . . . A Juana lelke megváltott.

Miczi az orvosprofesszornak kellett a paciense öleléséből kifejténie. A lelkiismeretes ír ekkor kitessékeltelte betege szobájából az egész társaságot.

— Hölgyeim, uraim, beállott a lán, ő méltóságának pihenésre van szüksége.

Igaz volt. Edus erőlenül esett a párnájára a Miczi karjaiból. Égett sebeinek a sajtósága, a törött csontjába nyiláló fájdalom nem tudta legyűrni, a boldogság édes terhe alatt azonban össze kellett roskadnia.

De oda volt Miczi is. Lelkének feltartózatlan felfolbanása felemészette testi erejét. «Volt» völgenye karján, támoilogva távozott a szobából. . . . Am nemesak ő, többé-kevésbé mindenki beleszédült az izzó atmoszférába, az idegesültesség robbantó következményeit senki sem kerülhette ki.

Csak Juana. Ő emelt fővel, nyugodt méltósággal s harmoniával a szívében követte a betegszobából kivonuló társaságot. Egyenesen a szobájába ment. Levelet írt, a mit kézbesítés végett átadott a szobaleánynak.

— Ezt a levelet addig ne adja át, kérem, míg a beteg nem kérdezősködik Henriquez Juana után.

Aztán fogatott s visszakocsizott Monostorra. Majd levélben köszöni meg a grófi család kegyes vendégszeretétét. Még Micziól sem búcsúzott el, azzal sem akarta megzavarni az ő vetélytársa boldogságát. . . .

A Miczi regénye a völgeny után természetesen a szülőköt érintette legközvetlenebbül s egyben — legfájdalmasabban.

Ki elfogulatlan ítélkező, csudálkoznék ezen! Az ő ragyogó szépségű, ünneplé leányuk egy vak férfi felesége! Az előkelő nagykarakterű leány megbánta első választását és férfit eszrelt. És pozíciót. Lefokozta magát. Elcsesrelte a fényt és pompát, az ideig-óráig tartó úri kényelemmel, a kimeríthetetlen gazdagságot a kimerült vagyonossággal, a biztos védelmet és nyugalmat a gondtermelő bizonytalansággal. Azonkívül elsőfokú unokatestvére volt a választottja!

Hiszen titokban hajlott a jó emberek szíve a tékozló fiú felé, elismerték őt magukban, hogy őcsészük páratlanul tehetséges s minden hibája ellenére ellenállhatatlanul elragadó egyéniség, csupa szív és hősiesség. De mit ért nekik a lelki pompa, mikor nem látták mellette biztosítva édes leányuk boldogságát a fiú szertelenségei s tékozlása miatt. A beteg fiú lelkének iménti pszichopathetikus csapongása nem nyugtalanította őket (annyira szertelen elméjét alighanem a sebláz bolygatta meg — vélték.) annál jobban aggódottak a vaksága miatt. Főképen ezért sajnálták Miczi. Valóságos áldozatot láttak benne. . . .

Mind ezek ellenére egy szó szemrehányást nem tettek leányuknak, egy lépést sem kíséreltek, hogy más elhatározásra bírják, először mert ismerték a Miczi jellemét, másodsor mert er-

kölesi érzésük fölülemelte őket még a köteles meggondoltság aggodalmain is. Előkelő lelkek voltak. Egy férfi karjaiban látták leányukat, ez elég volt nekik ahhoz, hogy megváltozhatatlannak találják s szentesítsék a helyzetet.

Első (az ő érzésük szerint legkényesebb) dolguk volt a szülőknek, hogy a régi völgenyvel elintézzék a kínos ügyet. Összeültek vele az asszony kis szalonjában, az első szót neki engedve át.

A medve így nyilatkozott: — Én rég sejtettem, hogy Miczi megbánta a velem való eljegyzését s hogy Edust szereti. Korrektil jár el, midőn beösmerte tévedését, mert ezzel fájdalmas lelki komplikációktól kímélt meg engemet. Én szerettem Miczit, de beletnyugsom a sorsomba, belátom, hogy Edus vakon is több ember, mint az én csekélységem. Aztán nagy adósa vagyok én annak a hős fűnek, a szeme világával tartozom, lekevesebb, hogy a menyasszonyomat első szóra átengedjem neki.

Az öreg Belényessynek nagy kő esett le a szívéből. Megrázta az ő hű barátja kezét.

— Sommise történt, úgy-e? A ki igazi férfi, az tud felelni. Nem hagysz itt bennünket! Nem eresztünk. A kiskastélyt újra fölépíttetem. . . .

Az asszony is kérte, bevezette a férfit. A medve bólogatott a nagy fejével. Nem mondott sem igent, sem nemet. Lehúzta ujjáról a jegygyűrűt és átadta a szülőknek.

Ezzel azonban még nincs minden elintézve, — mondta szégyenlősen.

A grófné félreértette. — Úgy gondolod — kérdezte kiméletes meleg hangon, — hogy mi közvetítsük a Miczi jegygyűrűjét is?

— Nem arról van szó. — Miről, kedves Ottó? — Edussal van egy elintézetlen ügyem.

Ah, a birtokvétele! Belényessyék összenéztek s megértőleg intettek egymásnak.

— Most talán megmondolja magát, — bökte ki az apa, — s ha tisztességgel visszavonulhat, nem adja el a birtokát.

— Nem kell visszavonulnia, — jelentette ki a medve komolyan. — én vonulok vissza és nem törődöm senki véleményével, midőn a lelkiismeretem parancsára cselekszem.

Lelkiismerete parancsára! A grófi pár ismét egymásra nézett. Mi lesz ebből? Hova fog kilyukadni a zord Goliáth, ez a rejtelmes embercsuda!

— Most már nem lesz kénytelen a birtokát eladni, — folytatta Ottó, — az ázsiai expedíció költségeit én vállalom magamra.

Az ám az ázsiai expedíció! Mi lesz az Edus tervével — néltük. Mert arra csak nem lehet gondolni, hogy világútra keljen a szegény fiú világtalanul.

— Nemes tett tőled, — jegyezte meg Belényessy, hogy folytatod a nagy álmát, magadra vállald a terve kivételét.

— De csak nem állsz magad az expedíció élére! — kérdezte a grófné.

— Nem, — válaszolt Ottó csendesen a házaspárnak. — Én nem folytatom az Edus álmát, én nem vállalom magamra a terve kivételét, én vezetem az expedíciót, egyszerűen azért, mert azt maga Edus fogja elvégezni, nem bizza a dolgot senkire. Én — tettem hozzá, — csak anvaigilag fogom támogatni az ügyet, mert részt vándikálok magamnak belőle, egyébb pedig az én tehetségemtől nem telik.

Belényessyék olyan arcot vágtak, mint a kik nem akarnak a saját fulúknak hinni.

— Vakon? — pattant ki az öreg úr csudálkozása.

— És annak ellenére, hogy megházasodik, — tódította a grófné.

— Annak ellenére és vakon, — állította Ottó meggyőződéssel, — sőt most annyival inkább. A vakság nem akadály neki, hanem inspiráció.

Belényessy nem állotta meg, hogy bővebb kifejezést ne adjon csudálkozásának.

— Bocsáss meg Ottó, de honnan veszed ezeket az érthetetlen impressióidat?

— Ismerem az előzményeket. Edus nem lánban beszél az imént. Epen a vakságánál fogva most már biztosan tudni véli, hogy ő a turáni eszme hivatott prófétája.

Az öreg úrnak még jobban megfeszültek az idegei. Felpattant a székéről s járkálni kezdett.

— Szót sem értek. Miféle előzményekről beszélsz? És ki szuggerálta neki, hogy a világtalansága előnyére válik az apostoloskodásban?

Ottó erre szintén felállott.

— Nem érzem magamat feljogosítva arra, hogy többet mondjak erről a titokzatos ügyről, mint a mennyt belőle elárulni ő maga lát jónak. Egyrészt — indokolta meg álláspontját, — azért, mert hitet, illuziót romolni már magában véve is bfn, másodsor mert úgy sem vezetne célra az indiszkrézióm. Edust meg lehet gyöngíteni, de megtanorítani soha. Hát én pedig akkor inkább erősítem.

A grófné nem tudott többé ülve maradni.

— De akkor mi lesz Miczivel? — tört ki anyai aggodalma. — Mi lesz a leánnyommal, ha nem családol s beválik az állításod.

A medve eleinte nem akart reflektálni az anyai szó kifakadására, de aztán mégis meggondolta magát.

— A hogy én Miczit ismerem — mondta, — ő követni fogja az ő párját a világ végére is.

— Ezt nem követelhet, ezt nem fogadhatja el tőle Edus, ezt nem engedhetem! — háborgott a gyermekéért aggódo asszony szíve. — Nem is tétélezem fel Edustól — enyhített a kitörésén, — hogy ilyen leküszertlen legyen.

Tormássy meghajította fejét.

— Az eszme mindennél erősebb. . . . Fantazmagoria, nem eszme, — dohogta ki a maga aggodalmát a vértét féltő apa is, — az Edus, egy szegény világtalan fiú esetében nem lehet szó egyébről. Eh — hártotta el aggodalmait, — mit piszkáljuk a vesénket haszontalanul, nem lesz a dologból semmi, mert képtelenség a mi képtelenség.

Nemsokára megtapasztalhatta szegény öreg, hogy a képtelenséget is meg lehet kísérelni.

Estefelé egy hosszú jótékony álom után magához kérte Edus a nagyakarató világtalan, Ottót s egy táviratszóveget mondott neki tollba.

«Turáni Szövetség, Budapest. Expedíció bizonytalan időre kitolódik, mert baleset ért, de semmiesetre sem marad el s mindenesetre én akarom vezetni. Most már joggal követelhetem tőletek, hogy kövessetek s meghallgassátok a szavamot. Bővebbet szóval annak idején. Morvay Eduard.»

Még megkérdezte barátjától, hogy az igazgatója elkészült-e a becsléssel s mikor irhatják alá az adásvételi szerződést.

Az egyelőre csak ennyit felelt neki.

— Az most nem sürgős, pár 100,000 korona azonban bármely pillanatban a rendelkezésre áll.

Edus megnyugodott és magához kérte a menyasszonyát. Előbb azonban még szükségét érezte, hogy szóvá tegye a boldogságát a volt, a minden feltűnést, úgyszólván megkérdezése nélkül félretett völgeny előtt.

— Ottó — kezdte — add ide a kezedet. — Úgy — folytatta erősen megszorítva elejtett vetélytársa kezét, — s most ül az ágyam szélére s vadd meg őszintén nekem, nem táplálsz-e ellenem szívedben keserűséget?

— Igaz hitemre nem. Legjobb barátomnak tekintelek.

Ezt vártam tőled, Ottó — mondta a világtalan férfi megráztatva, — s ezután talán felesleges is téged arról biztosítanom, hogy abban a helyzetben, a melyben most te vagy, én is hasonló érzéssel voltam irányodban, a ki abban a helyzetben voltál, a melyben most én vagyok.

A medve bólintott. — Csakugyan felesleges volt mondanod, mert tudtam. Mindketten nemesemberek vagyunk, egymásnak adósai nem maradhatunk.

Egy leány két völgenye megrázta egymás kezét s örök barátságra összeforrasztotta egymás szívét.

Hajh, vannak-e még nemesemberek? . . . Akadnak, de fognak, pusztulnak. . . . Ottó mielőbb elküldte volna megmutatta Belényessyéknek a rábizott sürgönyt.

Szegény szülők, mit tehettek volna egyebet, fejet hajtottak a Végzet akarata előtt. Már csak egy halvány reményük maradt. Hogy Miczi vissza fogja tartani völgenyét. Mert azt, hogy mint asszony egyedül hagyja vak férjét útrakelni, maguk sem hitték.

Hamarosam szétfolyt ez a halvány reményük is. Csak addig tartott, a meddig Miczi bent volt a völgenyénél.

A leány kipirulva hagyta el a betegszobát. Szeme fénylett, káprázott, arca át volt szellemülve, midőn szülei elé lépett.

— Édesanyám, édesapám, megköszönöm nektek az életemet, a világ legboldogabb teremése én vagyok. Edus — indokolta meg extázisát, — csudákról beszélt nekem, véghezvit csudákról s olyanokról, a mik még előtte állanak. S nekem — folytatta — részem lesz bennük, ő oly nagy, oly fenségesen jó, az üdvösségben megosztok velem. Kimegyünk Ázsiába, meglátogatjuk, föl-emeljük, fölzsabadítjuk a szegény sínylődő rokonokat, aztán visszajövünk a hazánkba s a magunkkal hozott szellemi és anyagi kincsek megerősítjük az ország határait. Egy óráig beszélt nekem Edus, — rajongott a szerelmes leány, — s úgy hangzott minden egyes szava, mint a kijelentés, csak most tudom mit kell érteni megváltás alatt.

A szülők könyeztek. Közrefogták gyönyörű leányukat, büszkék voltak rá, simogatták az arcát és kezét.

— Mikor indultok?

— Mihelyst összefor a törött lába. . . Velünk jön Juana is. . . .

És terjedt az eszme, mint az ózon, terjedt és fejről-fejre szálla, ott röpködött a paloták zászló-árbóca s a sárvívilók füstös kéménye körül, kigyúlt a magaslatok csúcsán s bevilágított messze távolságokat. . . .

Útra készen állott a turáni expedíció. Indulás előtt disz-közgyűlésre sorakoztak a tagok a Szövetség termeiben. Még egy utolsó búcsúzó a hazának, aztán előre Isten nevében a régi dicsőség bölcsője a felkelő nap birodalma felé. Morvay Eduard elnökölt.

Az elnöki megnyitó beszéd után, fölemelkedett egy ősz patriárka, hosszúszakállú, vastekintetű, hamisítatlan turáni vér, nyugodt, méltóságos, szilárd, mint a vas. Üdvözölte a vak vezért. Beszédje végén remegni kezdett a hangja, a mely addig áthatóan, merészen búgott, mint a nagyharang.

«Gondold meg, vezér! A te helyed üresen marad itthon, apostoli szellemet a vezérkarban, mert egymagad erősebb vagy, mint mi mindnyáan összevéve, ha te itt hagysz bennünket, kiesett kezünkől a porly, mivel fogjuk döntetni a bennünket testvéreinktől elválasztó sziklafalakat!»

Gondold meg! A turáni expedíciót elvezetik a tudósok, a kik tudományuk ügyleneséjén beelátnak a föld méhébe, úgy ismerik a felszínét mint a tenyerüket: az utakat, hegycsúcsokat, folyamokat, sivatagokat előre bejelentik, valamint a meteorologus az idők járását s a csillagok útját az asztrológusok. Mert van tudomány és szemük.

De te világtalan vagy vezér, gondold meg! Hogy fogod a félvilágot bejárni, midőn tiz lépésnyire sem tudsz haladni segítség, vezető nélkül. Ki fog vezetni, ki fogja tartani, hogy el ne essél, a kezedet? Gondold meg, vezér és maradj itt; ha te itt hagysz bennünket, kiesett kezünkől a döngető porly. . . . Gondold meg!»

És felállott a vak vezér és következőképen válaszolt:

«Szeretett Véreim! Mindent meggondoltam. Illetve semmit sem kellett meggondolnom, azt elvégeztem helyettem

a Gondviselés, a mely csudamódra értésemre adta, hogy milliók közül engem választott ki vezérekül.

Nem okoskodhatom, hivatásomnak eleget teszek. Küldtve vagyok.

Vakságom miatt pedig ne aggódjatok, mert az a ki elvette szememfényét, gondoskodni fog arról, hogy mindnyájatoknál többet és jobban lássak, száz új érzékem fog támadni a helyett az egy helyett, a mely elveszett.

Ne higgyétek azt, hogy azt az egyet pótolni nem lehet. Az én népem vezetni, támogatni fog engem világtalan a rögökön. Egy ember mindig fog akadni 600 millió közül, a ki száz lépésnyire elvezet. Az én népem karján nem a félvilágot, de az egészet bejárhatom én, nem egyszer, de százszor, annyian vagyunk.

Ne tartóztassatok, testvéreim, inkább maradjatok hívek az eszméhez távollétemben is, mert az én száz érzékem közül valamelyik számon fogja tartani a ti hűségkütyöket. És gondolatban kövessétek engem apostoli utamon és hallgassatok a szavamra, a mely nem az én szavam. . . .

. . . És útrakelt a vak és sánta ember, szigetmonostori Morvay Eduard, magyar nemes, hogy ezernyi ezer mértföldet bejárjon az ő népe karján, meglátogassa, fölemelje, fölzsabadítsa a szegény sínylődő rokonokat, a kik a régi dicsőség, a felkelő nap országában laknak, messze Keleten.

És két órangyal követte, egy pillanatra sem hagyta magára és imádatlansággal a szaván, midőn a pusztacon, midőn a bérceken hajadontól, a napba nézve száz vagy ezer jelenlevő híveinek szívében át millió távollévőnek prédikált.

Egy magyar grófasszony, a hites felesége és egy megváltott spanyol leány — az eszme menyasszonya. . . .

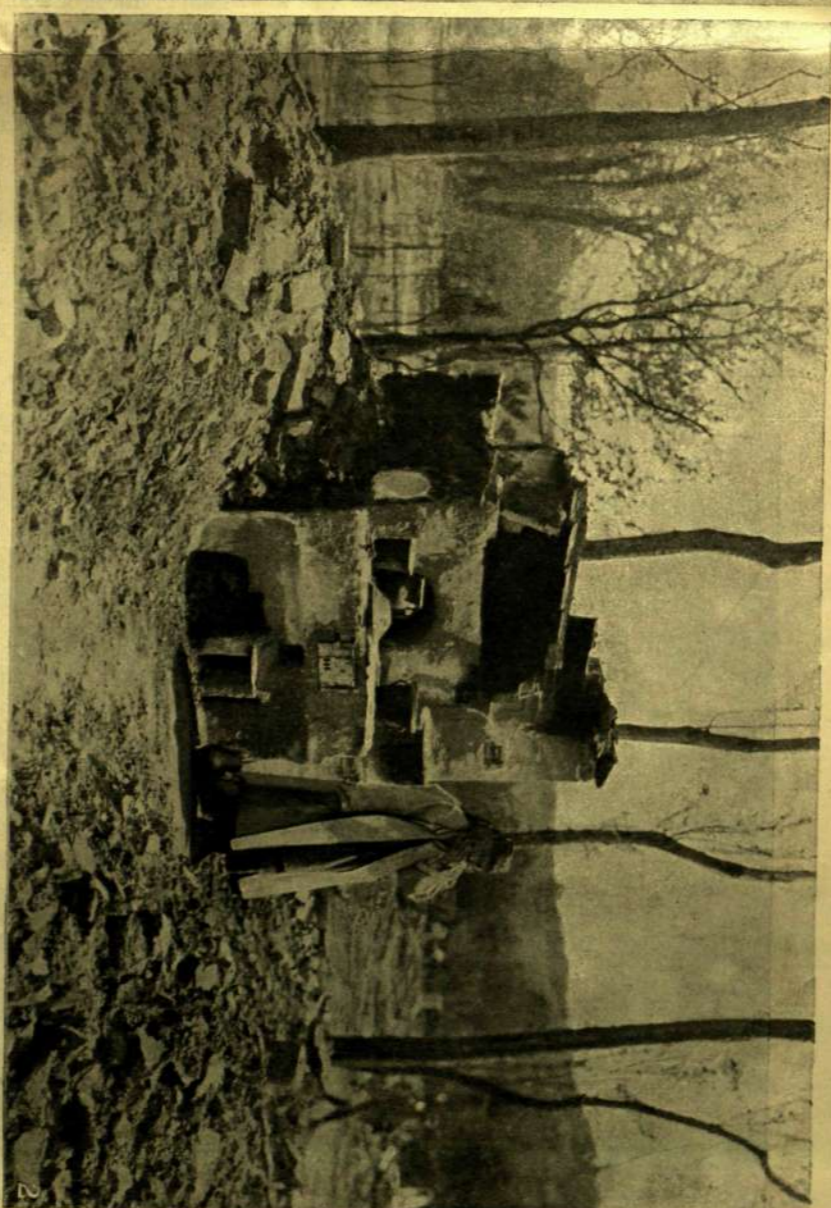
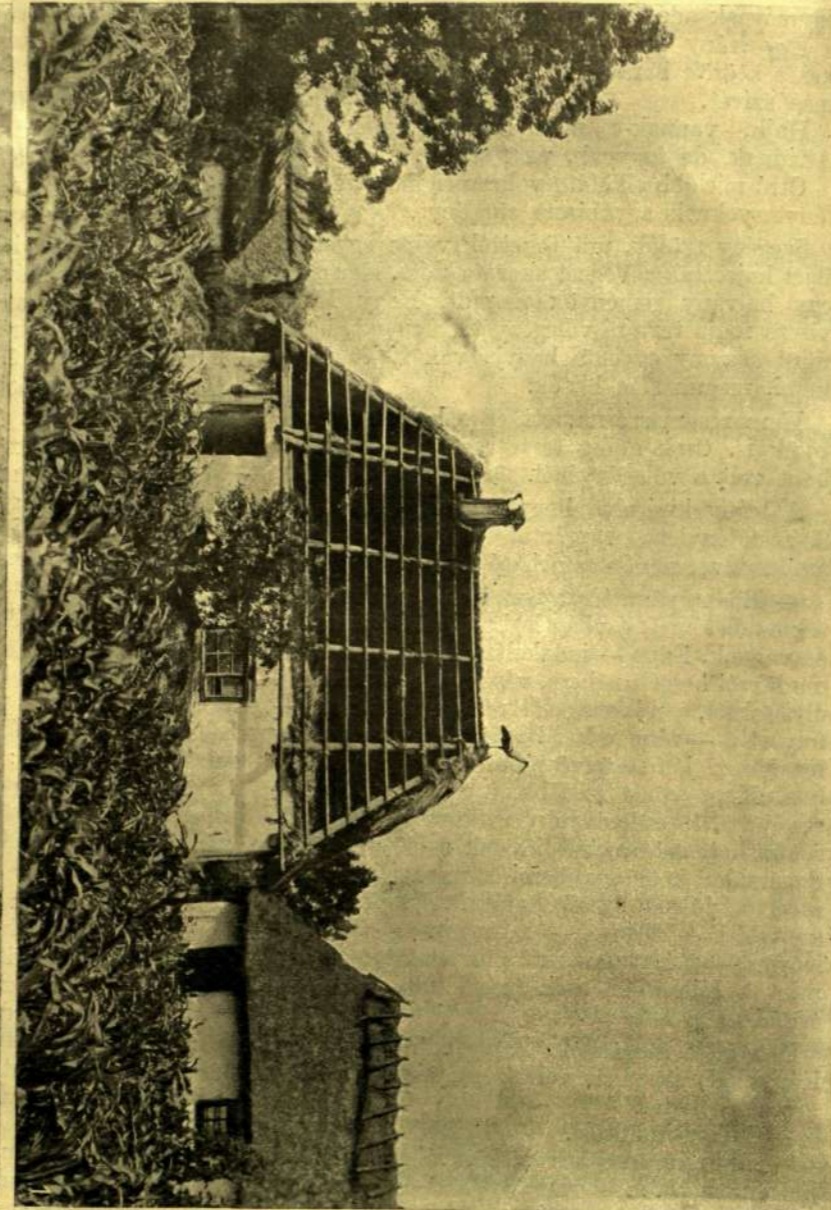
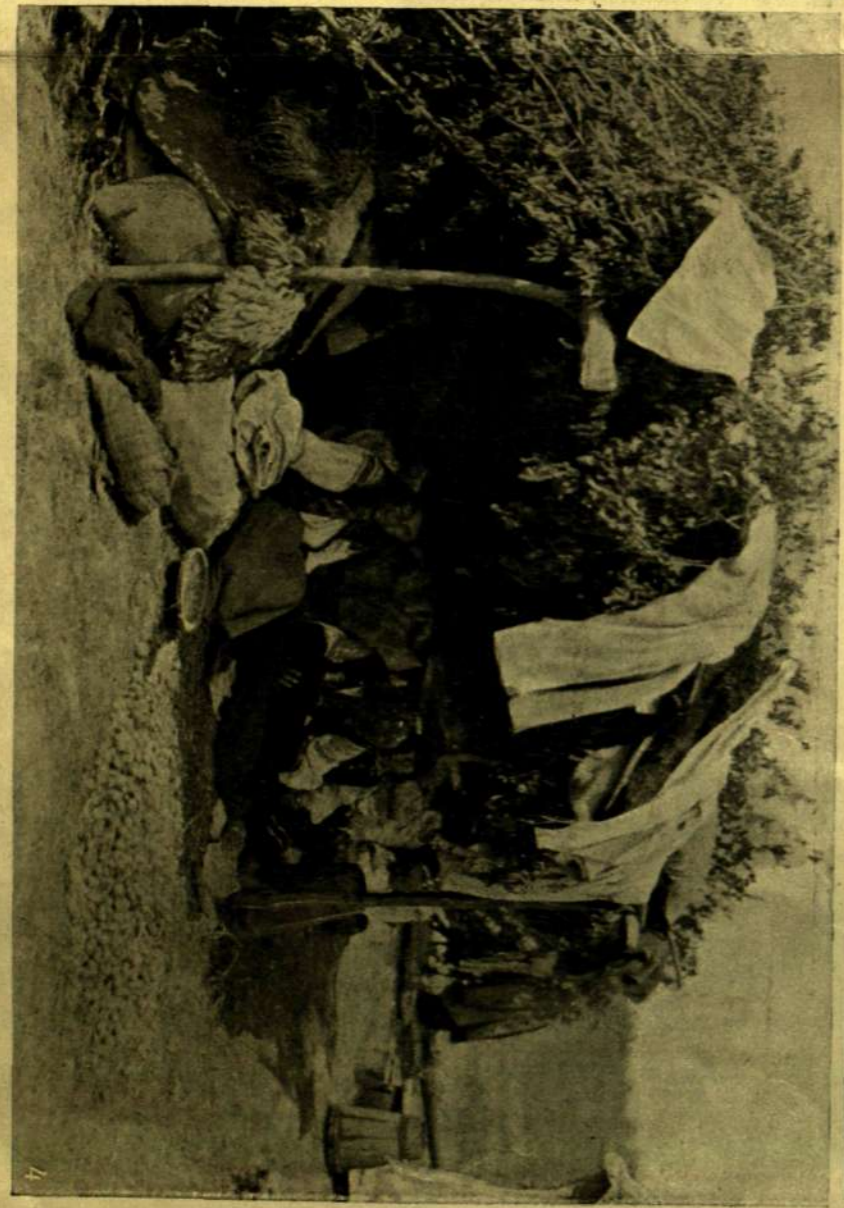
És elkísérték a prófétát Tormássy Ottó gróf is és a szerelmes kapitány is: Berde Balázs.

És a szívek viharja elült a pusztácon, nem okozott semmiféle komplikációt.

Mert az Eszme minden ellentétét kiegyenlített s megszünteti a távolságokat.

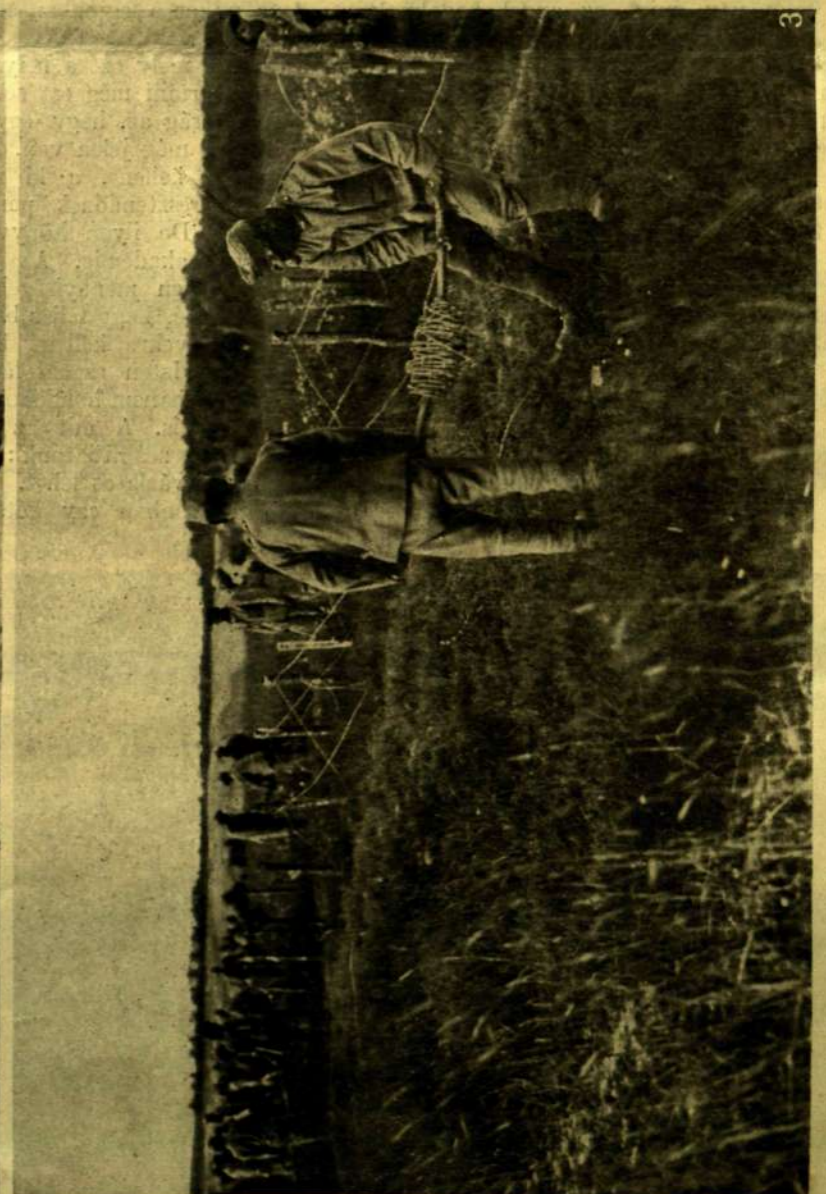
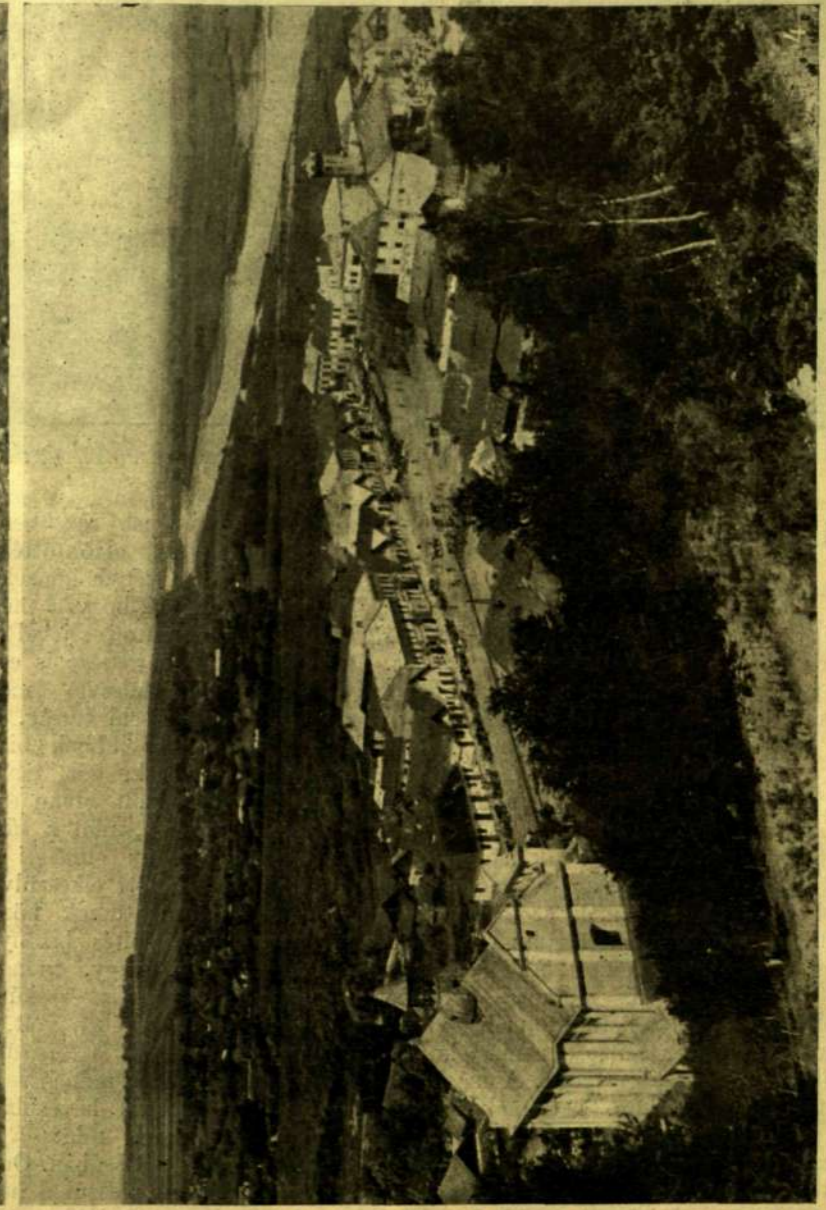
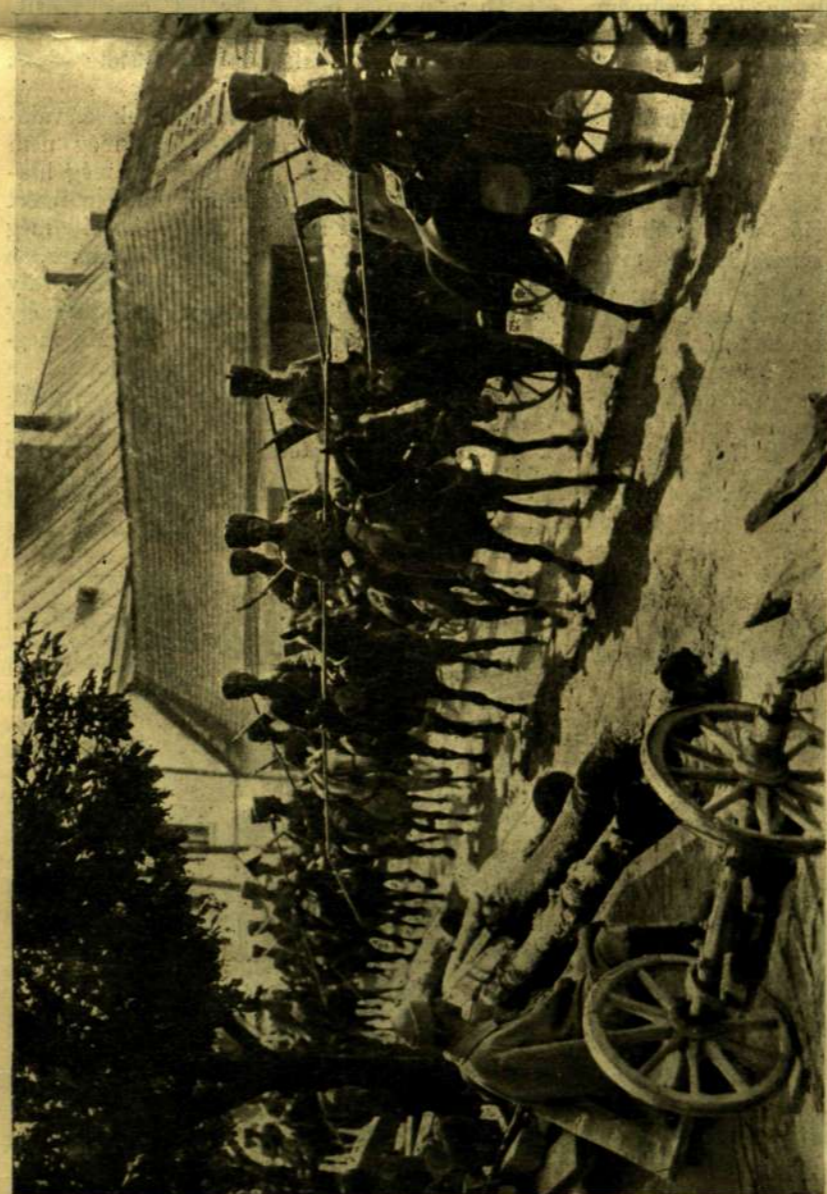

ÚTÉPÍTŐ OROSZ FOGLYOK. — Jelfy Gyula, a harcstérre kiküldött munkatársunk felvétel.

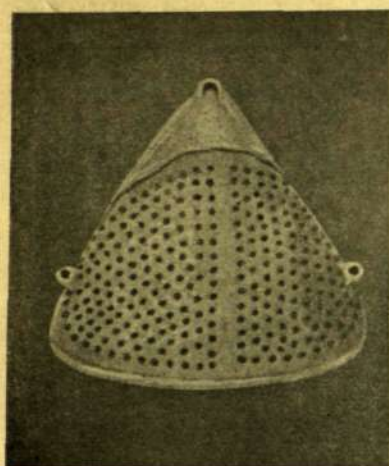
1. Elhagyott rutén ház, csak a golyva maradt meg a ház tetején. — 2. Csak a térfelny maradt meg. — 3-4. Koldusok ideiglenes lakásai.

A DNYESZTERMENTI HARCZOKBÓL. — Balogh Radófi, a harcstérre kitérdőt munkásainak fölvetései.

1. Német huszások felvonulása. — 2. Népfőlkölnök lezorellik az orosz drószóvönyit. — 3. Halles a Dnyesztör partján.

A DNYESZTERMENTI HARCZOKBÓL. — Balogh Radófi, a harcstérre kitérdőt munkásainak fölvetései.

A FRANCZIA KATONÁK ÁLARCZAI, MELYEKKEL A FÖJTŐGÁZOK ELLEN VÉDEKEZNEK.

HÁBORÚS HULLÁMOK.

— Egy esztendő. —

Még csak egy néhány nap és az európai háború betöltötte a teljes egy esztendőt. Az aloe száz évben virágzik egyszer, a papagály négyszáz esztendőig is él. Tizenkét hónapot nagy időnek mondani nem lehet. A história ilyen koránál több, hosszabb háborút ismer, mint rövidebbet. Am ennek a mérkőzésnek ilyen hosszú életkora a megindításakor kevesen jövedeltek. Voltak, a kik három hónapot emlegettek. De a karácsonyra való békekötést kevésbé optimista lelkek se tartották valószínűnek. A rövid élettartam erős fölvetése kettős alagra támaszkodott. Az egyik az volt, hogy ily roppant erő mérkőzése az öldökös technikájának mai fejlettsége mellett hamarosan ki kell, hogy merítse a nemzeteknek úgy fizikai, mint gazdasági erejét. A másik alapja a fölvetésnek a birkozó hatalmak egymáshoz való testi közelsége volt. A háború helyben folyik, a seregeknek csak a saját határait kell elérniük, hogy egymásnak indulhassanak, nem úgy, mint az angol hadaknak a búr-, vagy az oroszoknak a mandzsuri-háborúban. Ellenségeinknek volt még egy harmadik reményük is a rövid háború fölvetésének alátámasztására. Az óriási számbeli túlsúly, a melyet diplomáciájuk velünk szemben produkálni tudott és a mely matematikai argumentumot is szolgáltatott a kilátásaiknak.

A fölvetések argumentumait nem csáfolták meg az események, csak a fölvetést magát, mint eredményt nem igazolták. Való: hogy vérben és aranyban ez az óriási mérkőzés példátlan, sőt hasonlíthatatlan áldozatokat követelt, a népek teljesítőképességének soha nem is képzelt méreteket diktált. És való az is, hogy az események tempójában is sebességi rekordokat teremtett. A mi harcunk az oroszokkal, a németeké a francziákkal már a háború első hónapjában olyan csatákat produ-

kált, a milyennek régebben egész hosszú hadjáratok sorsát eldöntötték és megpecsételték.

De ez a végső konzekvencia most elmaradt. Kiderült, hogy a modern háború ember- és értékpesztító erejével a nemzetek elviselő és teljesítő képessége is egyenes arányban, sőt arányban fölülmúló mértékben növekedett. Minden hadviselő ország, a legkisebbtől a legnagyobbig erősebbnek bizonyult, mint a milyennek hitték, sőt maga is hitte magát. Mind képes volt olyan energia-kifejtésre, úgy a cselekvésben, mint a türesben és kiállásban, a milyenre az elméleti számítások alapján senki se lehetett elkészülve.

Az argumentumok között a számbeli túlsúlyra való építés bizonyult még a legértéktelebbnek, vagy, mondjuk szabatosan, leginkább passzív értékűnek. Ez a hatalom Oroszország kezében volt, a mely mennyiségileg valóban ki is termette soha nem látott méretekig. De eredményeiben ez a félelmetes ható erő sokkal kevésbé érvényesült sikeres cselekvésekben, mint a retentő vereségek hézagainak pótlásában. Oroszország nem állott mindig olyan rosszul a harczerén, mint most, de a mikor a legjobban állt, az elért eredmény akkor se volt távolról se arányos azzal a túlerővel, a mely ezt a helyzetet megteremtette, de megtartani még ezt se tudta.

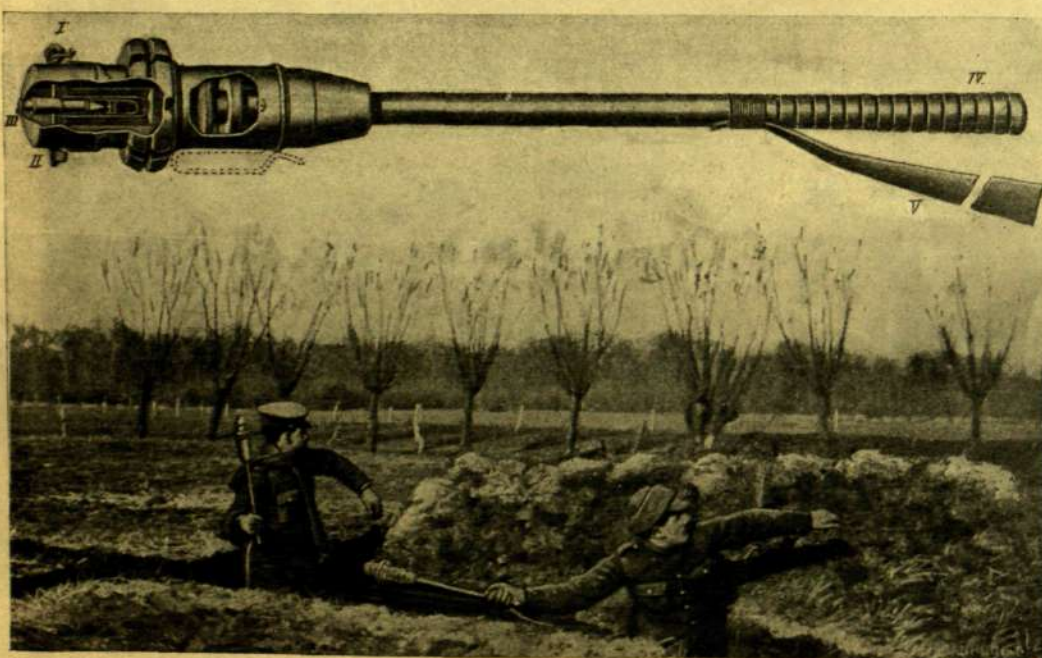
A valóság az, hogy egy esztendő elmúlt és a háború még jelen van. Most egy egyszerű könyvelő kellene, a ki meg tudná csinálni ennek az esztendőnek pontos és hiteles zárómérlegét. De ilyen könyvelőt nem produkált semilyen akadémia. Az ismeretlen és megismerhetetlen mennyiségek egész tömege teszi lehetetlenné, hogy teljes bilancót csinálhasson. Olyan helyekre kellene bepillantania, a hová csak a jó Isten néz. Nemesak trezorok acélfalai, hanem homlokok és mellkasok csontjai mögé is. A mit az ismert mennyiségek alapján összeállíthatunk: a mérleg csak gombra és vázlatos lehet.

Van azonban egy kétágú tétel, a melyet

bizonyosnak lehet elfogadnunk. Vesztéseink az első háborús év jártán kisebbek, mint ellen-ségeinké, eredményeink pedig nagyobbak. Több diadalt arattunk, mint ők és több ellenséges föld van a kezünkben, mint a mennyi földünk az ő kezükben. A különbség a tizenkettedik hónap végén rendkívül jelentékeny. A mi szövetséges hadaink által Orosz-Lengyelországban, Belgiumban és Franciaországban megszállt terület kerekszámában százötvenezer négyzetkilométer, béke idején közel tízennyolc millió lélek lakossággal. Az oroszok Galiciában, a francziák Elzászban összesen nem egészen tizenkétezer négyzetkilométernyi földet birtokolnak még, mintegy másfél millió főnyi lakossággal. Ha a foglalások gazdasági értékét számítjuk, az arány a mi javunkra még sokszorosan kedvezőbb. A mi pedig a teherlapot illeti: emberben és hadi fölszerelésben Oroszország egymaga legalább is annyit veszített, mint a közép-európai szövetség együttvéve. De irtózatosak és fölbecsülhetetlenek Franciaország és Anglia veszteségei is, nem is említve a világháború *Agosto stupidó*-ját, Itáliát, a mely, a mióta a forró üstbe beleugrott, egyáltalában nem is csinál egyebet, csak veszít. Belgiumot egészen elnyelte a háború, csak egy darab véres emlék maradt belőle — az angolok kezében.

Ezek olyan adatok, a melyeknek a valósága kétségtelen. A háború végét még nem jelentik, de — jelölik. Ellenségeink még harcognak, de már nyilván nem azért, a miért a harcot tavaly megindították. A mit még remélnek, nagyon kevésbé hasonlít ahhoz, a mit tervezték. Londonban és Párisban tavaly szemrehányásokkal nógatták az oroszokat, hogy gyorsabban vonuljanak Berlin felé. Ma megdicsérik őket, mert mesterit produkálnak a gyors hátrálásban. Az igények tehát megváltoztak és ez a differencia körülbelül a legkarakterisztikusabb tétele a háborús esztendő mérlegének.

Szóllósi Zsigmond.

KÉZIGRÁNÁTOK.

I. Bistonsági tű. II. Bistonsági hávely. III. Robbantó tű. IV. Fogantyú. V. 3 láb hosszú posztószalag, melylyel az eldobott gránátot irányítják.

VÉDŐ DRÓTHÁLÓK A KÉZIGRÁNÁTOK ELLEN.

A FRANCZIÁK KÉZIGRÁNÁTJAI, A MILYENEKET AMERIKA SZÁLLÍT NEKIK. — A «Scientific American» félvételei.

VIII. KÁROLY ITÁLIÁBAN.

A szicíliai vespernye óta nem volt Itáliában győltöbbs katonája a francziánál. Pedig elég alkalma volt az olasz népnek összehasonlításokat tenni a különböző idegen nemzetek harcosai között. Alig volt Európában nép, melynek zsoldosai fel nem keresték volna időszakonként ezt a harzátlan lakosságú felszigetet, rabolva és fosztogatva legtöbbször esetben erőszakoskodva csaknem mindig. De a francia katonája volt a legtűrhetőbb és valamennyi között. Az akár barátként jött, akár ellenség gyanánt, egyforma kiméletlen volt a föld népevel s nemesak rabolt és kegyetlenkedett, de a mellett — a mi a legfájóbb volt, — mélyes megvetést mutatott minden szokással, erkölccsel s emberrel szemben, a ki és a mi nem volt francia.

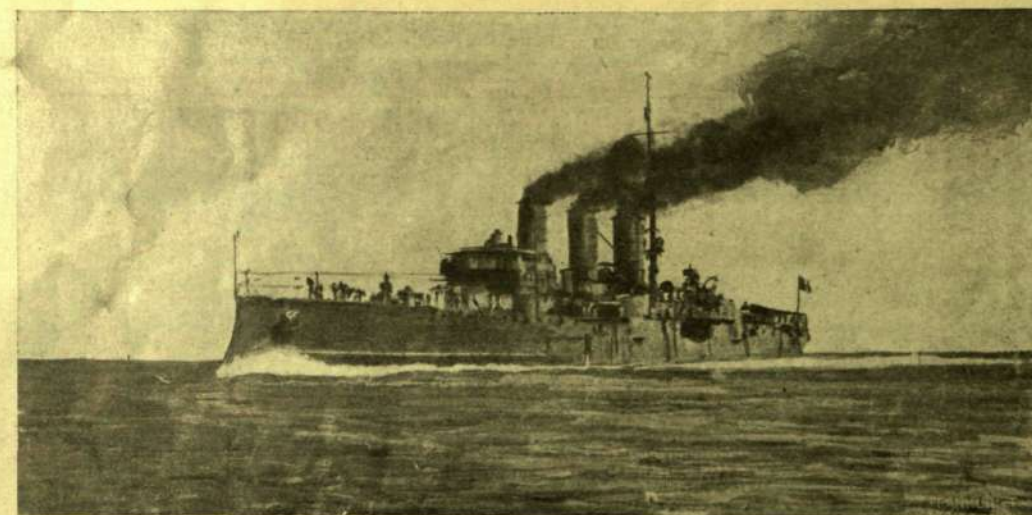
De a sok keserűség között, melyeket francziák évszázadokon át okoztak Itáliának, egy sem volt siralmasabb annál, melyet VIII. Károly hadai vittek végbe. Pedig ő barát és segítő társ gyanánt lépte át az Alpokat, olaszoknak könyörgő hívására. Sforza Lodovico, a ki unokaöccse Gian Galeazzo helyett uralkodott a milánói tartomány fölött, volt az első, a ki követei által felgyújtotta az ifjú király fantáziáját, úgy tüntetve fel az Olaszországba való fegyveres bevonulást, melyet az egész nép várvár, melyhez csatlakozni fog a pápa is s vele együtt minden jó hazafi s mely meg fogja teremteni az alapokat, hogy Konstantinápolyból ki lehessen verni a törököt. A bőségesen kiosztott arany megnyerte a király tanácsosait, Etienne de Bese-ét s zsenesalt Brionnet-ét a mállói püspököt, míg másfelől a francia udvarnál tartózkodó nápolyi elégedetlenek s Rovere Julián kardinális, a későbbi Gyula pápa minden tehetséggel pártfogolták a tervet. Ferrara ura csatlakozását helyezte kilátásba, ha a Po mellett némi területet biztosítanak részére a prédából s Savoya hercege, a mostani olasz király öse szintén a hazaárulók sorába állott, a kik szülőföldjük ellen behívták az idegent.

Ebben az időben — 1494-ben, — Olaszország, a mi a kultúrát illeti, messze fölülmúlta Európa minden államát. A művészet oly magas fokot ért el, minő példa nélküli volt a történelemben, a tudomány általános tisztelőnek örvendett, az élet finom és előkelő volt, a kereskedés virágzott, a városokban felgyűlt a vagyon. De a polgári erények kiveszték a lakosságból, az irigység meghasonlást hozott az egyes tartományok között, minden várost megmélyeztek a pártviszályok, nemzeti katonaság nem létezett: Itália meg volt érve reá, hogy meghódítsák.

VIII. Károly engedve a sok olasz nógatásnak, minden kimondott ézel nélkül augusztus 29-ikén megindította hadait Grenoble-ból. Vele jött Montpensier herceg, Gié tábornagy, gróf de la Marche Róbert, a Vendome és Luxemburg urai s az ország színe-java. Ő maga csapatot élén haladt, huszonkét éves ifju, törpe és püpos, nagy szegletes fejjel, szokatlanul hosszú orral, vékony lábszárakkal, a harzi paripán is mindenre emlékeztetett inkább, mint hősré. Szeptember elején már bevonult Astiba. Rapallo vára ellene mert állani, megostromolták a francziák s kardélre hányták minden élet.

E hírre rémület szállotta meg egész felső Itáliát. Ezt nem várták. A mellett az olaszok hozzá voltak szokva, hogy a győző raboljon, de ahhoz nem, hogy lemészárolja az ártatlanokat és a békés lakosságot. Azonban a rémület csak azt eredményezte, hogy meneküljenek, nem azt, hogy az ellenállásra gondoljanak. Futók lepték el az utakat. Felső Itáliában valóságos népvándorlás keletkezett el attól az iránytól, a mely felé a hadak utjukat vették.

De a távolabb eső vidékek most sem hagyták abba belső viszályukat s bosszújukat kitöltendő a francia királyt hívták segítségül. Pisa, Lucca és Sienna hódoló küldöttséget mentettek hozzá, szabadítaná meg őket Firenze zsarnoksága alól. A firenzei nép viszont maga is a szabadítót látta benne, a ki előző a Mediceket s az ekkori napok nagy prédikátora, Savonarola úgy üdvözölte őt, mint egy új Mesiaszt. Pietro Medici viszont az ő oltalmába ajánlta magát, megnyitotta előtte összes várait s lábait elé vetette magát. Ocsmány ár-

AZ «AMALFI» OLASZ HADIHAJÓ, MELYET EGYIK TENGERALATTJÁRÓNK AZ ADRIAI TENGEREEN ELSÜLYESZTETT.

verést tartottak kegyeért. A Colonnák nemzetsége négyezer gyalogossal s hatszáz lovasal siettek segítségére, Savelli herceg ötszázal, az Orsiniak pedig, a kik eddig a nápolyi király pártján állottak s azzal rokoni viszonyban voltak, szintén melléje állottak.

Eddig nem volt ellenség, a kit le kellett volna győzni s mégis mint a dúló tűz, úgy robtogtak végig Itálián a francia hadak. A nápolyi királyság meghódítása képezi ezéjét. Ez irányban indította hát hadait, de arra a hírre, hogy a firenzeiek elkergették Medicit, midőn az ő táboraiból hazament: Toscana felé fordult. A város élébe küldte Savonarolát kéri, hogy biztosítsa szabadságait. Gőgjében nem is válaszolt a nagy szónok üdvözlétére, november 17-ikén bevonult seregével a városba, a lakosokra 120,000 arany seregot vetett, de nem követelte, hogy Medicit visszafogadják.

Aztán Róma felé indultak a seregek. December 10-ikén Viterbóban volt a hadiszállás, a hol elfogták a pápa kedvesét Farnese Juliát. Nepi Corneto önként megadta magát, Ostiát már előbb elfoglalták a Colonnák csapatai. Rómát csak 6000 nápolyi katonája védelmezte, december 24-ikén azok is elvonultak. A francia hadak feldúlták és felprédálták az egész Campagnát, mialatt VIII. Károly most is a pápa barátjának hirdette magát s szabad átvonulást kért a városon. VI. Sándor pápa célzatlanul látva az ellenállást: engedett. December 31-ikére határozották meg a bevonulás idejét. A város üdvözölést küldött meg indított a király elé, de az meg se hallgatta szónokukat, hanem a pápát s fiát Borgia Cesart illető pletykák felől tudakozódott. A megállapított napon délután 3 órakor vonult be csapatai élén lóháton, harcias tartással, kezében lándzsával. Mellette két kardinális lovagolt, utána Colonna és Savelli hercegek. A csapatok élén a svájci zsoldosok haladtak, széles karddal és lándzsával felfegyverkezve, utánuk az 5000 főből álló lovasság, többnyire gasconne-ak, a tiszték között a francia főnemesség színe virágja. Háttal jöttek az ágyúk, melyek a legnagyobb bálmutatot okozták, összesen 36 darab, bronzból öntve, nyolcz lábnyi husszuak s egyenként 6000 fontnyi súlyuak. A menet a Porta del Popolon keresztül vonult be a városba s a Via Látán, a mai korzón nagy üdvözléssel fogadta a római csészelek, mintha valami örömtünetet ülnének. Hamar megbánták lelkesedésüket.

VIII. Károly névleg úgy jött a városba, mint a pápa barátja, a ki felhívja, hogy nála lakjék a Vatikánban. De egyikök sem bízott a másikban. A király a S. Marco palotába szállt, mely akkor Cibo kardinális tulajdona volt s az ágyúkat felállította a palota körül. A pápa pedig eltorlaszolta az angyalvárat, a hová költözött. A francia katonák elkezdtek garázdálkodni már az első napon. Az előkelő polgárok házaiba betörték s kifosztották a lakásokat. Másnap megrohanták a ghettoét, lemészárolták a zsidókat s felprédálták a vagyonukat. Január 3-ikán már az egyháznagyokra került a sor, a kiknek

kincsreit elrabolták. Majd a bankot törték fel s elvittek onnan minden ezüstöt és aranyat. 13-ikán pedig általános rablást rendeztek az egész városban.

Magát a pápát nem bántotta a király, csak megfenyegette. Kétszer is felvonultatta ágyúit az angyalvár ellen, de nem adott parancsot a támadásra. Aztán megalázó békére kényszerítette a pápát s január 28-án elhagyta a várost, a régi latin uton haladva Nápoly felé, — ugyanazon az uton, a melyen a francia királyi háznak egyik tagja, Anjou Károly 229 évvel előbb Manfred ellen vult. Előcsapatai ekkor már az Abruzzókban jártak; s minden vár önként megnyitotta előttük kapuit. Alfonso, a nápolyi királyt, egyszerre elhagyta minden híve arra a híradásra, hogy Károly közeledik. Nem remélve sehonnan segílyt, január 23-ikán önként lemondott a koronáról, fiát Ferrantino kiáltatta ki utódjául s hajóra szállt, hogy egy szicíliai kolostorban rejtsen el a szégyenét.

Ferrantino is csak pár hétig tarthatta magát. Csak a monteforinói vár próbálta meg az ellentállást, azt rohammal foglalták el a svájci zsoldosok s kiirtották egész lakosságát. Capuát áruló módon adta föl Trivulzió, a többi erősség önként nyitotta meg kapuit. Február 25-ikén az új király is hajóra szállt s Ischia szigetére távozott. Másnap Károly bevonult Nápolyba a tömeg üdvözléséig között s elfoglalta a királyi trónt.

A francziák — mint VI. Sándor pápa mondta — úgy foglalták el Itáliát, hogy farkantyú volt a csizmáikon s kezükben nem volt más fegyver mint a kréta, melylyel megjelölték a paloták kapuit, a hová szálltak. Mikor visszaindult a sereg Franciaország felé, csak a nápolyi királyságban orzott zsákmány (közte sok műkincs) vitélere 20,000 öszvért kellett alkalmazni. S ez a zsákmány a visszatérő ut alatt is egyre szaporodott. A francziák mindenre rátették kezüket a minék némi értéke volt. Mikor elhagyták az országot, nagyobb mértékben ki volt a fosztva, mint a vandálok beütése után.

VIHARBAN.

Szívem mélyén dalok gunnyasztanak,
Mint az erdőn a dalos madarak
Viharos éjszakában . . .
Várván a békés hajnal-hasadásra,
Mikor majd szánó szívők zokogása
Csattoghat hét határban!

Az éjt, vihart szóltan szenvedik át,
De ha kiteszül egyszer a világ:
Daluk versenyt vetekszik,
Hogy letört lombok, holt virágok gyászát,
Feldúlt fészeket, fiókák pusztulását
Sirathassák napestig!

— Így én manapság búsan hallgatom . . .
De ha a béke napja ránk ragyog,
Az én dalomra is vár:
Gyógyítani seb, szárítani könyv temérdek!
Oh mennyi tört lomb, hány kifosztott fészek,
S halott virággal — egy egész nyár!
Szabolcska Mihály.

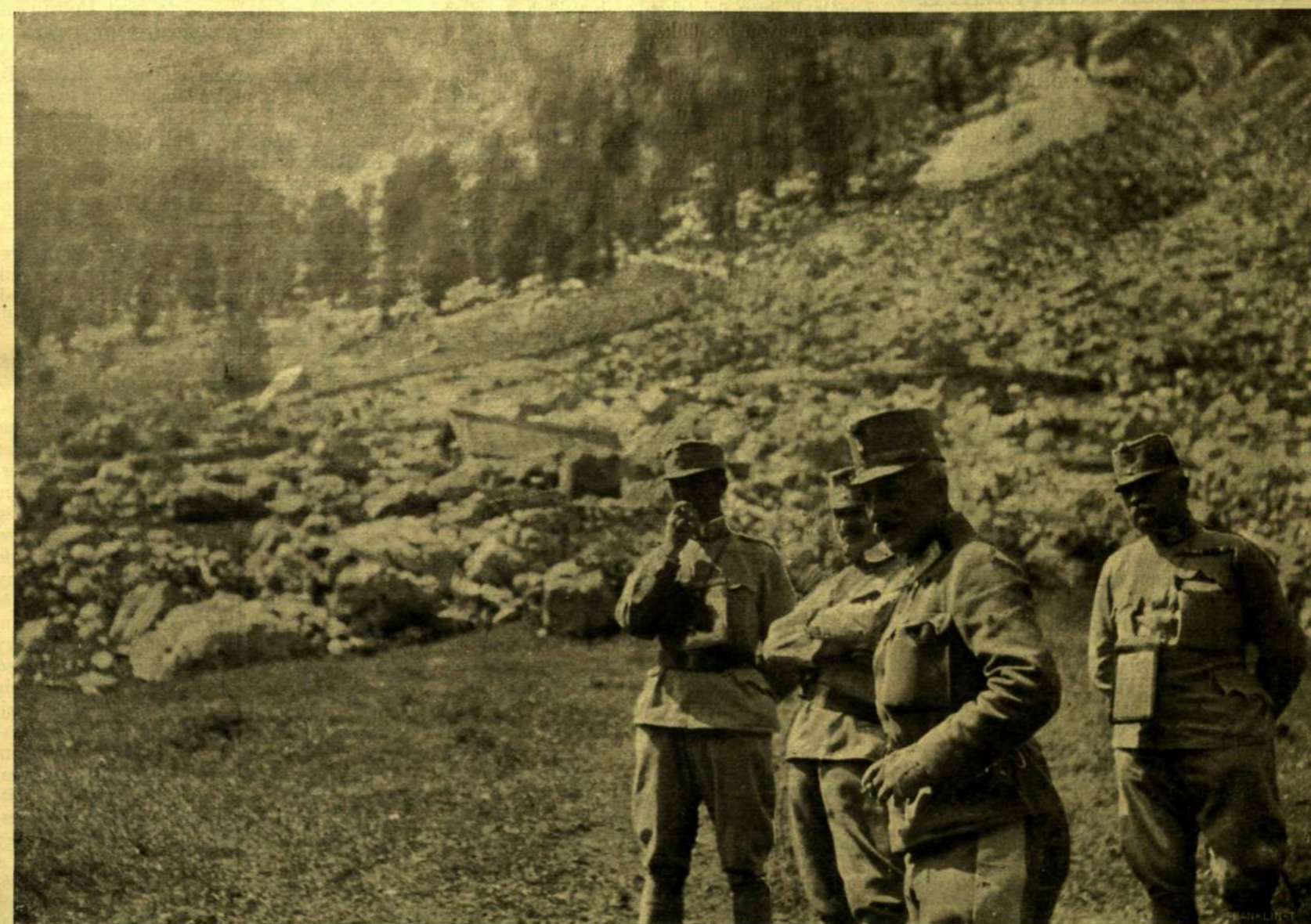

«MUNGSCHÜTZE» ŐRSZEM FELVÁLTÁSA EGY TÓ PARTJÁN.

ÉLELMISZER-SZÁLLÍTÓ SZEKEREK EGY HADTÁP-ÁLLOMÁSON.

AZ OLASZ HARCZTÉRRŐL. — Jelfy Gyula, a harcstérre kiküldött munkatársunk felvételei.

EGY HADOSZTÁLY-PARANCSNOK TISZTJEIVEL A HADÁLLÁSOK ALATT.

KOCSITÁBOR EGY HADTÁP-ÁLLOMÁS ELŐTT.

AZ OLASZ HARCZTÉRRŐL. — Jelfy Gyula, a harcstérre kiküldött munkatársunk felvételei.

EGY BOMBA TÖRTÉNETE.

Lengyel regény az 1905-iki lengyel forradalmi mozgalmak idejéből. (Folytatás.)

Irtta STRUG ANDRÁS.

Vagy egy fél óráig tanácskoztak.
— Dehát honnan tudjuk, hogy igazi bomba? Lehet benne ólom vagy sörét. Hogy veszünk zsákban macskát?
— Beszélj az az ember valakinek a leveléről, a ki a párthoz tartozott.
— Levelet lehet hamisítani.
— Hadd lássuk. Mit árthat, ha megpróbáljuk? Lehet igaz is. Azok az emberek velünk még sohasem kötöttek ki, lehet a dologban valami.
— És most — mit ajánlunk mi?
— Az a fizető száz rubelt kíván.
— Micsoda? Megbolondult?
— Erről majd még beszélünk. A felét le lehet alkudni, vagy többet is, mert ki másnak tudja különben eladni?
— Azt mondja, van Varsóban egy vevője, a ki ötven rubelt ajánl érte, beleszámitva a szállítást. Csak azt mondja, veszedelmes dolog ilyen holmit szállítani, különben is nekünk ad előnyt, mert a holmi jog szerint a miénk, am azok pedig zsidó kommunisták és tulajdonképpen valószínűleg közönséges rablók. Hogy nem hazudik-e, azt nem tudom.
— Nem való ilyen dolgokban alkudozni és még hozzá egy tolvajjal.
— Dehát beszélni csak kell róla.
— És a bomba itt van?
— Azt mondja, itt van nála.
— Ki tudja, hátha így is ideadja.
— Hogy-hogy?
— Ideadja, ha elveszik tőle. Hiszen adhatunk neki valamit a fáradságáért. Hiszen a miénk, ő maga is mondja, a tolvaj.
— Ez igaz. Miért nyerjenek még a tolvajok a párton?
— Igen, de az az öregebb gazember nyomtalanosan emlegette, hogy csak a párt iránti bi-

zalomból jöttek hozzánk. Hogy senkivel sem csinálnak ilyen üzleteket, csak velünk, mert a pártot nagyon becsülik.
— Szép dolog a tisztelt. Mi is tisztelni fogjuk őt, ha a holmit ingyen kiszolgáltatja. Hiszen a mi tulajdonunk. A száz rubelt a párt más célra is használhatja.
Mindenféle más ajánlatokat is tettek még. Végre az elvtársak bementek a szomszéd sötét szobába, hogy látatlanul mindent lássanak és halljanak és Vesziéki és Valczúki bevezették a két szlamovezei vendéget az első szobába. Figiszevski kutatóan nézett körül a szobában, levelet szipkáját és így szót.
— Jó estét kívánok azoknak az uraknak, a kik ott lámpa nélkül ülnek.
— Jó estét magának is. Nekünk így kényelmesebb.
— Helyes, urak. Ilyen időben nem szabad bízni az idegenben. Az az ügy azonban, a melyben én jövök, tiszta...
Mialatt ezt mondta, rámutatott egy nagy esomagra, a mely valami lepedőbe volt takarva és ünnepélyesen letette az asztalra.
Vesziéki leültette a vendégeket és felszólította őket, mutassák meg a bizonyítékot. Figiszevski elővette a papírszeletet nagy pénztárcájából.
— Egészen szét van tépve és összegyűrve. De így kaptuk. Nem a mi hibánk.
— Felolvasni! felolvasni! — kiáltották a sötét szobából.
Vesziéki, a ki a villamos lámpa alatt állt, szeme elé emelte a czédulát és erős hangján lassan és érthetően olvasta:
Kedveseim, ti elvtársaim és elvtársnőim mind és az egész párt!
Nagyon hamar elmegyek már, ezt a szót kiáltva: Le a czári uralommal! Ti azonban fáradozzatok és ne törődjétek az életetekkel. Mert a halál csak egyszer jön. A pokoli hatalmak napjai már meg vannak számlálva. Most csak kitartani! Hadd mozogjanak a parasztek, hiszen tömérdek sokan vagyunk. Sérelmeinkért, elnyomatásunkért, a vért, a

mely az égbe kiált boszúért, végre emelkedjék fel az eltévelyedett nép! Holnap engem fel fognak akasztani, vagy legkésőbb holnapután. Most pedig erre várok itt a négy fal közt, mint valami elfalazott sírban. De a míg még élek, utolsó leheltemig az lesz, a kinek ismertetek. A többi négynek is ugyanez a sorsa. Ámbár nem ülünk már együtt, mert a halál előtt elválasztottak minket egymástól és egyenkint zártak be. El fogok menni és ők is el fognak menni, legkésőbb holnapután. De a fizetés napja el fog jönni —
Vesziéki megállott és egy darabig hallgatott. Csönd volt a szobában és azok is, a kik benn ültek a sötétben, csöndben voltak. Csak a gyár, a mely sem nappal, sem éjjel nem hallgatott el, zakatolt az ablak előtt.
... Neked, Kielza Cecilia, hites feleségemnek küldöm búcsúcsókomat, áldásomat és ezt a parancsot. A hogy utolsó búcsúzásunkkor a bíróság előtt mondtam neked: ne rövidítsd meg a gyermekeinket, ha férjhez megy egy másik paraszthoz. Ez az új gyermekeknek nem lesz sérelmük, mert mondom neked, menj egy tisztességes gazdához. Még egyszer ismétlem, menj hozzá Obeszniaához, a ki özvegy ember, mert az ő telkének fele határos az ő mesgyéjével. Asszony asszony marad, mindig az új gazdára hallgat és akkor ennek a gyermekei járnak jobban. Te azonban ne tégy így. Gondoldj arra, hogy a párt gondoskodni fog rólad és melletted fog tanácsával állni. Te jó voltál mindvégig és én ezt megírom neked, mert igaz. Sirj, ez meg fog könnyebbíteni és ne takarékoskodj a misék árával, mert az én halálom dicsőség. És ha a plébános lármázna ellenem, akkor tömd be a száját, ne higj neki semmit, mert a miénk az igazság. A vlócsiszi kincstári korcsma bérletjének mondd meg, hogy nem én voltam, a ki a fejét beverte annál a munkánál, mert mi ott sem voltunk. A bíróság előtt tagadtad, ügylátszik tisztességes ember. Mert ő azt hitte, csak nem akart feladni. Nekem ugyan nem használt vele, volt

ügyis elég a rovásomon. Fel fognak akasztani és jó lelkiismerettel halok meg. Az örök világosság fényeskedjék nekem.
«Neked, feleségem, hagyom utolsó akaratomat és legszentebb végrendeletemet. Isten óvjon attól, hogy másképp tégy, mint a hogy én akarom. Mert különben visszatérek a másvilágról és éjszakánként ott fogok állni előtted, Isten engem úgy segéljen».
«A mieinktől, tudod honnan, egy bombát hoztam el megőrzésre. Te nem tudod a helyet, a hol van és senki sem tudja. Nem fogok nyugalmat találni szenteletlen sírban, ha nem teszed meg, a mit parancsolok. Vigyázz ott, a hol az országot a Savoresinszki majorja felé fordul. A görbülésnél körülbelül száz lépésnyire az út mellett van egy mérföldmutató, melyen a 17 szám áll. Innen a mezei ösvényen megy a bokorig. Egészen elül áll egy fenyőfa, az első az ösvényen. Állj háttal a fenyőfának és menj így 7 lépést visszafelé az ösvényen és kezdj el lassan ásni. Körülbelül egy rófnyi mélységben valami keménybe akadsz az ásóval. Ez egy fazék lesz. Ne félj, a bomba jól el van esomagolva zsákokba, vigyáztam rá. A fazékban van a bomba egy finom bőrtokban. Ezt mind azonnal elviszed a mieinknek, tudod már hova. Ha, a mit isten ne adjon, azok is fogva volnának, akkor vidd haza, ásd el és ne szólj róla senkinek egy szót sem, a míg egy elvtárs nem jön a pártból. Ennek elmondasz mindent, odaadod neki, hogy a párt tulajdona kárba ne vesszen. Az ilyen bombának nagy az értéke. Isten oltalmának ajánlak és üdvözölöm a mieinket a faluban, minden ismerőst és elvtársat. Eljen a lengyel párt!
Kielza Vojtek
a lengyel párt harci csoportjának tagja.
A felolvasás után jó darabig csönd volt a szobában. Sokáig maradtak az emberek meghatott csöndben, mintha ezzel meg akarnák tisztelni az elpusztult elvtársat, a kinek hangja a szíron túlról, egy más világról hatolt fel hozzájuk.

Először Knoblak sóhajtott egy mélyet és meghatott hangon szólt:
— Adj neki, Isten, örök nyugodalmat. És az örök világosság fényeskedjék neki... Vajha ez a bomba azt tépne darabokra, a kinek a lelken szárad ennek az ártatlannak az élete.
A sötét szoba küszöbén ezalatt egy kövér, zömök ember állott meg és lassan, sompolygva közeledett az asztalhoz. Itt megállott, élesen előre hajolva nézett oda, a tenyerével védve szemét a lámpafény ellen — senki sem tudta, mit akar.
— De Valek, mi lelt? — szólt oda neki valaki.
A paraszt ebben a pillanatban rávetette magát Knoblakra, az asztallal együtt a földre teperte, megragadta a vállát és elkezdte a fejét a padlóhoz ütögetni, hogy a szoba csak úgy visszhangzott bele.
Nagynehezen választották el őket. A sötét szobából berohantak mind és össze-vissza beszéltek. Figiszevski elsápadt és felgrott. Kezdett valamit sejtteni.
Valekot mindannyian elhalmozták kérdésekkel. A paraszt azonban hallgatott, mintha hatalmas dühében nem tudna szóhoz jutni. Aztán megújult dühvel újra rárohant a földön fetregőre és roppant erővel kétszer embertelenül pofon vágta. Megint szétválasztották őket. Végre magához tért a paraszt és elkezdett kiabálni.
— Ez az! Épen az! Ő járt a csendőrökkel Serbienicében! Ő vezette őket, ő mutatott meg nekik mindent. Ő árulta el Vojtek Kielzát! Ő maga adta el neki a vásáron a pisztolytöltést. Halál a spionra, a Judásra! Innen élve el nem megy! Te pedig a társa vagy, ugye?
Ordítva rárohant Figiszevskire. Két ember már ekkor megragadta az őt hátról delegáltjának a karját, előtte pedig Vesziéki állt és nyugodtan szólt:
— Maradj csak így, te lump és meg ne mukkanj, a míg nem kérdezek. Kötözzétek meg a kezét! Valaki menjen ki és vigyázzon, hogy senki ide be ne nézhessen. Te pedig,

Valek, gyere ide és mondd meg, csak úgy gondold-e ezt a dolgot, vagy pedig biztos vagy benne. Mert itt két ember életéről van szó.
— Ez az! Alarez volt az arczán, csak a szeme volt látható. Mikor a mi konyhánkba jöttek kutatni, az alarez félrecsúszott egy pillanatra és én jól láttam. Megismerem. Esküszöm a szentháromságra és az oltári szentsegre, olyan bizonyos, mint a hogy szociálista vagyok. Kétszer láttam életemben. Most harmadszor és utoljára.
— De hát hadd szóljak én is egy szót, uraim — kezdte Figiszevski.
— Hallgass! Várj!
— A másik gazembert nem ismerem, nem is láttam. Magyarázza ki magát, mert adta össze magát a spicizivel. Ha provokáló szándékkal jöttek ide a bombával...
— És holnap jön a házkutatás és mi mind az akasztófára kerülünk...
— Árulók! Mi rajtunk ugyan nem kerestek!
— Nem fogtok innen eleven hazakerülni.
— Az ördög vitt benneteket erre a vásárra.
— Útott az órátok!
Vesziéki csak nagy ügyvel-bajjal tudta a rendet helyreállítani. Leöntötték a spiont vízzel, leültették egy sarokba a földre és a falhoz támasztották. Csukott szemmel hevert ott és nehezen lélekzett. Figiszevski hátrakötött kézzel állt a szoba másik sarkában. Az ítélet megkezdődött.
Figiszevski méltóságosan és nyugodt hangon szólt:
— Hogy ki vagyok? A szlamovezei bandával vannak összeköttetésem. Politikába sohasem ártottam bele magamat. Nálunk szigorúan vigyáznak arra, hogy egyik párttal se kössünk ki. Megvannak a saját üzleteink. Váltásdíjakat veszünk a gazdagoktól. A kerületi főnök fizet nekünk, a csendőrpáncsnok, a kapitány, a polgármester és az orvos is fizet. Fizetnek a környékbeli földesurak havonként egyszer. A zsidó kereskedők nem különben, még a rabbi is.
— Miért fizetnek?
— A védelemért a rablók ellen, vagy hogy

A HALICSI HÍDFŐ.

A DNYESZTERMENTI HARCZAINKBÓL. — Balogh Rudolf, a harcstérre kiküldött munkatársunk felvétele.

KATONÁINK BEÁSSÁK MAGUKAT A HALICSI HÍDFŐNÉL.

A DNYESZTERMENTI HARCZAINKBÓL. — Balogh Rudolf, a harcstérre kiküldött munkatársunk felvétele.

A HÁBORÚ NAPJAI.

Julius 8. Orosz Lengyelországban, a Visztulától keletre, a harc tovább tart. Az oroszok számos heves támadását véresen visszaverték. Ellenséges túlerő elől, a mely Lublin felől harcra vetve, ellentámadást kezdett, csapatainkat a múlt két oldalán a Kraszniktól északra emelkedő magaslatokra vontuk vissza. A Visztulától nyugatra az oroszok néhány előállítását rohammal elfoglaltuk. Az alsó Zlota-Lipa mentén az ellenség néhány előretörését visszautasítottuk. Szövetségeseink egy ellenséges támadást Kovno irányából az oroszok súlyos veszteségei mellett visszavertek. Stegna falunál, Praszisztól északra több orosz csapatot elfoglaltunk és meg is tartottunk. Az ellenség előretörései Strzegovo és Staruzreby tájékán Raciontól északra keletre és délnyugatra sikertelenek maradtak. Az ellenség kísérletei, hogy a Dolovatkától keletre emelkedő, tegnap elfoglalt 95. magaslatot kezünkbe kiragadják, megúsultak. A felől Visztulától nyugatra több ellenséges állást rohammal visszafoglaltunk. A nyugati harctéren Souchez-től nyugatra sikerült az ellenségnek mintegy 800 méter szélességben a legelői lévő német árokba behatolni. Ellentámadással ismét elűzték őket. Az Apremonttól nyugatra elhódított állásokat az ellenség minden eredmény nélkül támadta. Görz vidékén az oroszok ismét előretöréseket intéztek ellenünk. Csapatunk az ellenség minden támadását, mint mindig, visszaverték. A délkeleti harctéren Trebinjéitől keletre a harc újabb megkezdődött. A montenegróiak, a július 6-án megúsult támadás után, éjjel még egy előretörést kíséreltek meg, mely teljesen összeomlott. Tenger-alattjáróink egyike július 7-én reggel az Amalfi olasz páncélos csirkálóval az északi Adrián megtorpedózta és elsüllyesztette.

— Te itt tréfálsz, a mikor én meghalok a félelemtől.
— Mitől félsz meg?
— Biztosan meg fognak rohanni útközben. Ments meg, pajtás! Istennem, hisz te is velük szúrta össze a levelet!
— Figyisevszki fölnevetett és a lovakra esapott.
— Buta vagy! Bebizonyítottam neked, hogy ártatlan vagy. Érted? Hiszen ártatlan is vagy, úgy-e? Miért vallottad be? Hiszen nem is te voltál, a ki ezt a Kiezát a harci csoportból elárulta.

— Hallgass! Kérlek, ne beszélj így! Megbolondulok. És ne ugrass! Irgalmazz hát! Szétszakad ez az összevert fejem!

Figyisevszki nevetett.

— Nézz csak jól oda, Knobak, oda messzire. — Látod azt az erdőt? Van odáig vagy öt verszt. Én így képelem a dolgot: ők közben előre hajtottak és ott akarnak veled leszámolni. Hogy ne legyen túlságos közel a gyárhoz. Okos fenekvadak azok! Sajnálak, Knobak. Ki fog majd ezután a vásárokon Kurovicski generálisról beszélni? Az se volt töled szép, hogy engem így bemártottál. Hiszen, ha eszük lett volna, mind a kettőnkkel végezhetek volna. Te nekéd úgy kell, de hogy jutok hozzá én? Vigyázz, a büntetést nem fogod elkerülni! (Folyt. köv.)

ELESETT FRANCIÁK A NÉMET DRÓTSÖVÉNYEK ELŐTT.

A NÉMETEK HARCZAIBÓL.

OROSZ FOGLYOKAT SZÁLLÍTÓ NÉMET KATONÁK.

megmondjam az igazat, mi magunk ellen. De az országotaink csend van. Soha sem bántottunk parasztot vagy más szegény embert.

— Hol szedted a levelet?
— Zsidók küldték Varsóból. Hogy azok hol szedték, azt nem tudom. Mi kástuk ezt az edényt a bombával a leirt helyen és nyerni akartunk rajta. A varsói zsidó csoport csak huszonöt rubelt akart érte adni.

— Az előbb azt mondtad, ötvenet.
— Hazudtam, a hogy ez alkuban szokás.
— És mióta ismered ezt itt?

— Két év óta. De ilyet nem tételeztem volna fel róla soha. Hogy tolvaj, azt tudtuk. De ő a magá szakállára járt a parasztok közt a vásárokon és búcsúnak. Kérem, uraim, mi itt öt mérföldnyi körületben ismerünk majd-nem mindenkit. De hogy itt szpiclik vannak, azt nem tudtuk, mert politikai dolgokkal egyáltalán nem törődünk. És ha azt kérdezik tőlem, micsoda ördög vitt rá, hogy magammal hozzam őt, akkor erre azt felelem: mert nem tudtam volna veletek, pártbeli emberekkel beszélni, olyan ember lévén, a kinek sohasem volt dolga a párttal. Őt azonban olyannak tartottuk, a ki vagy a párthoz tartozik, vagy valamikor hozzá tartozott, mielőtt erre a vidékre jött. Többet nem tudok és nem is mondhatok többet. A kezetekben vagyok, de mondom nektek, a mily igaz, hogy lokó voltam és bandita vagyok — ebben a komisszában ártatlan vagyok.

— Mikor szóltál neki a bombáról? Már régen?
— Csak útközben ide mondtam meg neki, hogy az alkuban segítségemre legyen.

— Ne hazudozz, te! Ne hazudj! A mi pártunk keze messzire elér és az emlékező tehetségünk jó.

— Minket megtrónthatsz, de magadat meg nem mentheted és a cimboráid is pörül járnak.

— Mind elvisz benneteket az ördög, ha törbe csalz minket. A párt ideküldi embereit, a kik senkinek sem engednek el semmit és ha a világ végére szaladtok vagy a föld alá bújtok is! Csaknem éjfél volt már, mikor Figyisevszki és Knobak elhagyták a gyárat. Sokáig mentek hallgatva a koesin, aztán Figyisevszki megkérdezte:

— Élsz még, pajtás?
— Magam sem tudom. Mit mondtál nekik, hogy élve eleresztettek?

— Én? Ez az én dolgom. Tudok én minden emberrel a maga módján beszélni.

— Hova mentél velük? És mit beszéltek ott olyan sokáig? Ez alatt a másfél óra alatt majd meghaltam, aztán újra feléledtem és újra meghaltam. Jóságos isten! Mit beszéltek? Mond hát! Még most is remeg bennem minden.

— Politikáról beszéltek. Megpróbáltam őket meggyőzni, milyen jó volna, ha rablóbandát alapítanának, ők pedig arra beszéltek rá, hogy lépjen be a pártba.

tották új állásaikat. Az olasz harctéren az ellenség egy támadási kísérletét Straussinánál megúsítottuk. A tiroli arcvonalon a Reichenberg-nyeretől északra állásaink ellen intézett olasz támadást megállítottuk. Több ellenséges zászlóalj tegnap a Col di Lana irányában előre nyomult, egyik erődünk tüzelése visszafordulásra kényszerítette őket. Az ellenség, melyet csak legkisebb távolságra vetünk tűz alá, nagy veszteségeket szenvedett és kénytelen volt visszavonulni.

Julius 11. A helyzet az összes orosz harctéren változatlan. A nyugati harctéren az angolok Yperntől északra megismételték abbéli kísérleteiket, hogy a csatorna melletti állásaikat visszacserezzék. A támadások az ellenség jelentékeny veszteségei mellett megúsultak. Egy francia előretörési kísérletét Férocourt ellen Albertől keletre a németek könnyű szerrrel elutasították. A Bois de Pretreben az ellenség súlyos veszteségei mellett és közvetlenül az új német állások előtt omlott össze a francziáknak egy heves ágyútüzeléssel előkészített támadása. A Sondernachtól keletre és délkeletre lévő német állás ellen intézett támadást visszaverték. A délkeleti harctéren az utolsó napokban a Krasznosztavtól délre levő vidéken helyi harcok voltak, melyek mindenütt ránk nézve kedvezően folytak le.

Julius 12. Csapatunk a Bug mentén Busktól északnyugatra Derevlanyánál elfoglaltuk egy orosz támaszpontot. Szövetségeseink a Suvalkiból Kalvarijába vezető uton Lipina tájékán az ellenség előállításait 4 kilométer szélességben elfoglalták. A nyugati harctéren az Yperntől délkeletre lévő 60. számú magaslat északi lejtőjén az angol hadállás egy részét a levegőbe röpítették. A Souchez-től délre fekvő temető, mely már sok vetélkedés tárgya volt, ismét a németek birtokában van. A combesi magaslatokon sikerült az ellenségnek a német vonalába behatolnia, de ismét kivertek. Az aillyi erődben az ellenséges gyalogság támadása már a német állás előtt tüzelésben összeomlott. A tengermentéi arcvonalon az oroszok ismét néhány támadást kíséreltek meg, melyeket, úgy mint eddig, ismét visszautasítottunk. Így Vermeglionánál, Redipuglianán és a Km csüctől délre több ponton. Az ellenségnek a Col di Lana ellen intézett újabb támadásai ép úgy megúsultak, mint az eddigiek. A délkeleti harctéren a montenegróiak ismét támadtak. Két zászlóalj nehéz ágyúkkal való hosszabb lövés után megtámadta határállásainkat Aftovácától keletre, visszavertük őket. Egy repülőgépes sikeresen bombázott egy montenegrói tábor. Tovább délre egy ellenséges

zászlóalj a határon át előre tört. Csapatunk elmentámadása ezt a zászlóaljat visszavetette montenegrói területre.

Julius 13. Az orosz harctéren a helyzet nem változott. A nyugati harctéren a francziáknak egy a souchezi czukorgyár melletti kézi gránát támadását visszaverték. Ugyanítt a németek állásukat 600 méter szélességben előretolták s elfoglalták az arrasi út mellett levő Cabaret Rouge. Az ellenség a Bois de Pretreben az est s az éjjel folyamán négy támadást intézett, melyek nagy veszteségei mellett összeomlottak. Az olasz harctéren a tengermentéi arcvonalon helyenkint heves tüzési harcok voltak. Több olasz gyalogezrednek Redipuglianál ellenünk intézett támadását visszavertük.

Julius 14. Az orosz hadszíntéren a helyzet változatlan. A németek az Argonneokban egy támadásukkal teljes sikert értek el. 1000 méter szélességben elfoglalták a francziák harcvonalát s 193 francziát elfogtak. Boucuillestől délnyugatra a francziák állását három kilométer szélességben elfoglalták s 2581 sebesületlen francziát, köztük 51 tisztet, továbbá 8—400 sebesült fogtak el s nagymennyiségű hadiszert zsákmányoltak. Az olasz hadszíntéren csak tüzési harcok voltak.

A **Jó Pajtás**, Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, július 18-iki most megjelent számába Tóth Kálmán és Madarassy Erzsébet irt verset, Sebők Zsigmond és Faragó Jenő regényt, Zsoldos László szindarabot, Elek magyapó elbeszélést Zeigá bácsi mókát. Ezek mellett még sok egyéb olvasni való található ezekben. A rejtvények, szerkesztői izenetek egészíti ki a szám gazdag tartalmát. A **Jó Pajtás**-t a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél-évre 5 korona, egész évre 10 korona, egyes szám ára 20 fillér. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal. (IV. ker. Egyetem-utca 4.)

HALÁLOZÁSOK.

Hősi halált haltak: BURDEA DEMETER, az aradi házierezed alezredese Lembertől keletre, egy falu védelme közben. — Alsódraskóczy MORVAY BÉLA, császári és királyi kamarás, kapitány a 7-es honvédhuszároknál, Bukovinában, Dobronutz mellett,

44 éves korában. — FELENTA LAJOS, a csurgói tanítóképző intézet tanára, az I. honvédhuszári gyalogezred tartalékos főhadnagya a galiczi harctéren történt sebesülése következtében. — PRESZLY ALADÁR huszárfőhadnagya, az északi harctéren. — TÖMÖRY KÁROLY, a Schoppert J. G. vasnagykerekedő cég beltagja és főnöke a 2. népfőlköz húszered főhadnagya, 41 éves korában, az északi harctéren. — Kisjeszeni és megyefalvi JESZENSZKY MÁNÓ, szolgálaton kívüli honvédhuszár főhadnagya, az 1-ső népfőlköz húszered századparancsnoka, 42 éves korában, éjjeli roham alkalmával a jakimowi ütközetben. — BÁRÓ WRAZDA JÓSEF, a 6-os dragonyos ezred főhadnagya Galicziában, 25 éves korában. — DR. KUZMA ALBERT, pozsonyi törvényszéki jegyző a 78-ik gyalogezred tartalékos hadnagya, 26 éves korában, az északi harctéren. — MOCSONYI PÉTER, tartalékos hadnagy, Jargeov Sztyarnál, Lembertől északra keletre. — GARATHY GYÖRGY, az I. honvédhúszered zászlósa, az északkéleti harctéren, Dobronucz mellett vívott győzelmes ütközetben, 23 éves korában. — KOLAROV IVÁN, a gyulai 2-ik honvédhúszered zászlósa, tanárjelölt, Lutkov környékén, 22 éves korában. — JÓNÁS FERENCZ orvosnövevény, a szegedi 5-ik honvédgyalogezred hadapródjelöltje a Bojary község mellett vívott ütközetben, 20 éves korában. — VADAS PÁL, magánhivatalko, a 68-ik gyalogezred tisztjelöltje, Drahobyeczánál, 21 éves korában. — EGYEDI ISTVÁN, a 7-ik honvédhúszered zászlósa, 21 éves korában, Dobronutz mellett. — LÓRY KÁROLY, a 4-ik nehéz taraczkosztag zászlósa és LÓRY PÉTER, ugyane taraczkosztag tisztjelöltje, az északi harctéren. A két testvér a háború kezdetétől fogva legyverrel szolgálta a hazát, együtt vett részt a Lemberg főszaadad-tásáért vívott harcokban. — MRAČLINI KRISZTIAN JÓSEF, a budapesti 8. számú bosnyák gyalogezred zászlósa. a Dzedzielow melletti ütközetben. — BÉKÁSSY FERENCZ, a pápai 7-ik húszered kadétörzsester a északi harctéren. — DR. KOVÁCS ENDRE, a 82-diki gyalogezred hadapródja, ügyvédjelölt, Galicziában, Tarnov bevételénél vívott nagy harcokban súlyosan megsebesülve, a segesvári kórházban. — SZÉKELY GYÖRGY tanító, egy-éves önkéntes hadapród, Kijoviecznél, 23 éves korában. — RAJ LÁSZLÓ gépészmérnök, József-műegyetemi adjunktus, a 4. nehéz taraczkosztag hadapródja, Lembertől északra, az ellenség üldözése közben, 23 éves korában. — SZÁNTÓ ALAJOS, a besztercebányai 16-ik honvéd gyalogezred népfőlköz gyalogosa az északi harctéren, 29 éves korában. — RUPKA ISTVÁN, az eperjesi görög

Mikszáth Kálmán munkái a „Magyar Könyvtár”-ban

Jó palócok. Elbeszélések és rajzok róluk — K 1.20
Tót atyafiak. Elbeszélések — 1.20
Szent Péter esernyője. Regény — 2.80
Prakovszky, a siket kovács. Elbeszélés — 1.20
Az új Zrínyiás. Szatirikusrajz — 2.40
Beszterce ostroma. Egy külföldi ember története — 2.40
A németek és egyéb elbeszélések — 1.50
Kisérlet Lublón — 1.20
A gavallérok. — Ne okoskodj Pista! — 2.—
Egy választás Magyarországon, vagy a kortélyesi csíny — 2.40
Tíz kötet, a szerző dombornyomású képével díszített piros vászonkötésben K 18.30

Ezen könyvek megrendelhetők:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI., Andrásy-ut 21. sz.

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, VI., Andrásy-ut 21. és minden könyvkereskedésben megrendelhető:

MIKSZÁTH KÁLMÁN ÉLETRAJZA

Irtta VÁRDÁI BÉLA

A nagynevű író egyetlen részletesebb élet-rajza. Mikszáth arcképevel díszített csinos kartonkötésben.

Ára 2 korona 50 fillér.

Sok millió

ember szorod tyukszem, szemölcs, bőrkeményedésbe,

holott azokat a «Riabalzsam» 3 nap alatti fájdalom nélkül, gyökérszerű kúrálva, ellenszélben német vizszáraztat. — Ezekre menő háló- és köszönőiratok.

Ára tégelyenként 1.— korona 3 tégely 2.50
Ríművek, Kassa Postafiók 12/30.

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrásy-ut 21. sz. és minden hazai könyvkereskedésben megrendelhető:

SHAW BERNARD

CASHEL BYRON MESTERSÉGE

Fordította BENEDEK MARCELL

Ára 4 korona

SUDERMANN

ÉNEKEK ÉNEKE

Regény két kötetben

Fordította SEBESTYÉN KÁROLYNÉ

Ára 8 korona

NŐI KALAP.

Azon vidéki divatárúsnöket és női kalap divatterem tulajdonosokat, akik saison előtt Bécsbe szoktak modellkalapok bevásárlása végett utazni, felkérem, hogy Budapesten szálljanak ki és nézzék meg a nálam mostan készült, valamint a most érkezett több ezer darab modell kalapot, velour-, filz-, kaschirozott úres forma, valamint gyászkalapjaimat, mivel rendkívül nagy forgalmam révén azon kellemes helyzetben vagyok, hogy viszont-éladokat is nagyon olcsó ár mellett szolgálhatok ki. Eladás: nagyban és kicsinyben. Modellkalapok naponta újabbak érkeznek.

Caroline és Nóvère utóda, Löwyne L. Róza, Budapest, IV., Párisi-utca 3. Uriányok és vidéki divatárúsnök teljes kiképzést nyernek.

KNUTH KÁROLY mérnök és gyáros

Központi víz-, lég- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, szivattyúk, vizerőművi emelőgépek stb. — Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek. ::

Cs. és kir. fensége József főh. udv. száll. Gyár és iroda: Budapest, VII., Garay-u. 10.

katholikus egyházmegye tanítója, az északi harc-
térén.

Elhunytak még a közelebbi napokban: Berze-
viczei és kakaslomnici BERZEVICZY SZILÁRD nyug.
törvényszéki bíró nyolcvanhárom éves korában
Eperjesen. — SCHICKEDANZ ALBERT műépítész, az
iparművészeti iskola nyug. tanára, a III. oszt.
vaskorona rend lovagja, 68 éves korában Buda-
pesten. — KOFLER AGOSTON, a dunagőzhajós-
társaság nyug. műszaki főnöke, hetvenhárom éves
korában Budapesten. — DEMETER DÉNES nyug.
városi tanácsos 80 éves korában, Székelyudvar-
helyen. — GRUBER JENŐ dr. nyug. tengernagy,
törzsorvos hatvankilenc éves korában, Budape-
sten. — VIZY FERENCZ nyug. állami főreáliskolai
tanár, volt országgyűlési képviselő 69 éves korá-
ban, Kőrömczybányán. — LÖVÉSZ ANTAL nyug.
takarékpénztári tisztviselő egyik budapesti szana-
tóriumban, 55 éves korában. — SZMOLLÉNY NÁNDOR,
a Vörös Kereszt Egyesület szegedi választmányá-
nak főtitkára, Szegeden. — DEZSÉRI BOBOK TIVÁ-
DAR, a rimamurány-salgótarányi vasmű r.-t. erdő-
igazgatója, Rimabrézón. — ZAKNOFFY ANTAL taka-
rékpénztári pénztáros, 59 éves korában, Zalánban. —
KIKINDAI ALADÁR kalocsai érseki uradalmi főmér-
nök 58 éves korában, Balatonfüreden. — TURJ
GYULA nyug. honvédelezredes 57 éves korában,
Oroszban. — DR. RAJK ALADÁR, volt országgyű-
lési képviselő 44 éves korában, Baján.

A «VASÁRNAPI UJSÁG» 62-ik évfolyama.

A «Vasárnapi Ujság» a legrégebb mag-
yar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes
hetilap évenként több mint 130 íven
s több mint másfél ezer képpel, legjelesebb
hazai íróink és művészeink közreműködésével
jelen meg.

A «Vasárnapi Ujság» színes képmel-
lékleteket is ad, több színben művészileg ki-
vitt képeket.

Előfizetési föltételeink:

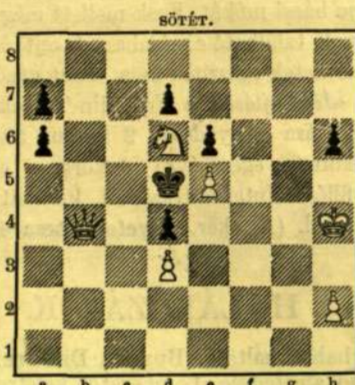
A «Vasárnapi Ujság» negyedévre 5 korona, fél-
évre 10 korona.

A «Vasárnapi Ujság» a «Világkrónika»-val negyed-
évre 6 korona, félévre 12 korona.

Az előfizetéseket a «Vasárnapi Ujság» kiadóhiva-
talába, Budapesten, Egyetem-utca 4. szám kül-
dendők.

SAKKJÁTÉK.

A 2961. számú feladvány Schatke R.-től (Lodz).

Világos indul és a harmadik lépésre mattot ad.

Szerkesztői üzenetek.

Kenyér. A gondolatla jó, sőt erőteljes, ha jól meg is
tudta volna írni, jó verset írt volna.

Hétköznap. Nem olyan könnyű dolog a versírás, mint
a miyennek látszik, sok olyan dolog kell hozzá, a mi-
nek ebben a versben nyoma sincs.

Galiciában. Az a baj, hogy megírják a versen, hogy
írja nem volt Galiciában, nem is tudja, mi a háború,
csak az újságban olvasott leírások emlékeit fűzi össze-
viszza.

Erzsébet királyné Sósfürdő

Női hajóknál elsőrendű gyógyjavallatu. — Kihűnő
gyógyjavallatu. — Kihűnő
konyha, teljes komforttal berendezett szobák, árnyas, 28
holdias park, Tézene, villanyvilágítás, fürdő és szoba-
áramnál a háború tartama óta teljesen kedvezmény. — Fel-
világosítással szolgál az igazgatósg.

GRAMOPHON

A Zsuzsi kisasszony

operettből megjelentek az ének- és zenekari szá-
mok gramophon-lemezen. Darabja 3 korona.

Ének:

(Éneklő: Uray Blanka k. a. és Buday J.)

- Remélési számok:
- C 3-14,447 Jaj Zsuzsikám
- C 3-14,448 Csillag száll az égen
- C 3-14,449 Légy az izei-piczi párocskám
- C 3-14,450 Ripityom
- C 3-14,451 Romeo és Julia keringő
- C 3-14,452 Mikor az est mesélni kezd

Zenekar:

(Éneklő: Uray Blanka k. a.,
a kecskeméti színház v. tagja.)

- C 2-10,725 Belépő és Jaj Zsuzsikám
- C 2-10,726 Légy az izei-piczi párocskám.
- Ének:
- (Éneklő: Uray Blanka k. a.,
a kecskeméti színház v. tagja.)
- Mikor az est mesélni kezd
- C 3-13,426 (Reményi Bélától).
- C 3-14,451 Romeo és Julia keringő
- a «Zsuzsi kisasszony»-ból.

Arjegyzéket több ezer előirány magyar ének- és zenefüzetből
valamint művészeinkről kívántra ingyen és bérmentve küld a
GRAMOPHON részv.-társaság
Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 8. sz.

Vérszegénység, ideges fejfájás, anémia ellen a legnagyobb orvosi tekintélyek ajánlják

ROZSNYAI VILÁGHIRŰ VASAS CHINABORÁT

melynek kitűnő voltát
mindenki elismeri. Ki-
tűnő hatásánál fogva a
használt készítményeket
felülmulja. Milleniumi
nagy éremmel kitün-
tetve I Számos kiállítás-
díjazva. — Kis palack 2
korona 40 fill., nagy
palack 3 korona 50 fill.

Készíti:
ROZSNYAI MÁTYÁS
gyógyszertára, Arad,
Szabadság-tér.

A 18 évesek egyévi önkéntességi jogának megszerzési és csapat- testválasztási módjait

Ára:
1 korona
80 fillér

Megrendelhető: Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) r.-t.
könyvkereskedésben, Budapest, VI., Andrassy-ut 21.
valamint minden hazai könyvkereskedésben.

A 2957. számú feladvány megfejtése Dr. Frankensteintől.

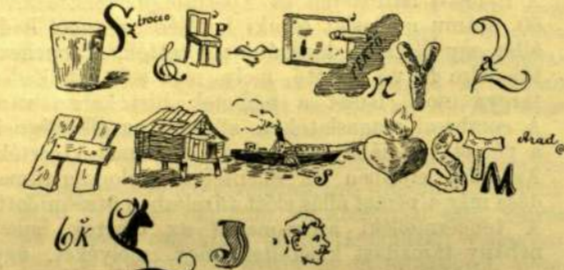
Világos. Sötét. Világos. a. Sötét.
1. V71-d1 - Kf-c5 1. - K16-g7
2. Fd2-14 + stb. 2. Fd2-g5 stb.
(A fenyegetés: 2. Fd2-c3 f.)

Helyesen fejtették meg: A «Budapesti Sakk-kör»
(Budapest). — Náneth Póter (Csongor). — Hoffbauer Antal
(Lápótdvár). — Kintzsig Róbert (Fakert). — Székely Jenő
(Győr). — Bácsi Péter (Budapest).

EGYVELEG.

*Az angolok és a sport. Nincs az a sport, a
mit Angliában nem üznének. És hogy az angolok
sportja milyen óriási arányú, ezt legjobban azok
az összegek bizonyítják, a melyeket a brit közön-
ség a sportra áldoz. A legújabb sport évkönyv
szerint 1913-ban Angliában lövészenyrekre kétszáz
millió, hajtóvadászatra és labdarúgásra 140—140
millió, kriketre 120 millió, autómobilra száz
millió, golfra, 40 millió, teniszre és aviatikára
10—10 millió koronát költöttek. A vitorlázás és
ezvezés költségeit 100 millióra, a pólok költségeit
3 millióra becsülik. A kimutatásban a vadászat —
a hajtóvadászaton kívül — nem szerepel, pedig
erre is legalább 150—200 milliót fordítanak. Va-
dász engedélyekért évenként 4—5 milliót vesz be
az angol államkincstár.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 24-dik számában megjelent
képtalány megfejtése: A tyúk ha szemenkint szed
is, megtölti végre a begyét.

Felelős szerkesztő: Hoitsy Pál
Szerkesztési iroda: Budapest, IV., Vármegye-utca 11.
Lapkiadó tulajdonos Franklin-Társulat IV., Egyetem-utca 4.

LOHR MÁRIA

A főváros első és legrégebbi
cipkésüzem, a legújabb
vegytisztító és
kelmefestő
gyári intézete.
(KRONFUSZ) Fiókák: II. Fő-u.
27. IV. Eski-ut. 8.
Kossuth-ut. 14.
GYÁR és FŐZLET: V. Harmad-ut. 4.
V. Harmad-ut. 4.
VI. Teréz-körút 39
Andrássy-ut 16.
VIII. Köszeg-ut. 12.
Telefon: József 2-37. VIII. Köszeg-ut. 12.

Női FELSŐ KERESKEDELMELI ISKOLA POZSONYBAN.

Érettségig vizsgálat. Általánosított. Intézet.
Érettségig kívántra küld az igazgatósg.

Amputált Ön?

Akar elegáns, a czélnak tel-
jesen megfelelő mülábat v.
műkezet? Ez esetben szives-
kedjék bizalommal a 35 év
óta fennálló, legjobb hir-
nének örvendő KELETI J.
budapesti orthopádiai mű-
intézetéhez fordulni. :: ::

Elegáns, könnyű járás!
Kitógástalan technikai
kivitel! Mérsékelt árak!

Azonkívül gyárt és raktá-
ron tart: Testgyógyászati
gépeket, orthopéd műfűző-
ket, Csász. és kir. szaba-
dalmozott sérvköteket, hasköteket, gummiharis-
nyákat, valamint az összes betegápolási cikkekét.

Betegtoló kocsikat rokkantak és amputál-
tak részére legártalmasabb
kivitelben! — 3000 ábrával ellátott legújabb ár-
jegyzéket ingyen és bérmentve küld:

Több évi jótállás.

Keleti J. testgyógyászati gé-
pek és gummiárúk
gyára Budapest, IV.,
Koronaherceg-u. 17.
Külön női osztály
(női kiszolgálás) Koronaherceg-utca 14—16. sz.

A magyar királyi államvasutak nyári menetrendje.

Érvényes 1915. évi május hó 1-től.

A vonatok indulása Budapestról				A vonatok érkezése Budapestre			
A keleti pályaudvarról		A nyugati pályaudvarról		A keleti pályaudvarra		A nyugati pályaudvarra	
vonat- szám	óra perc	vonat- név	hová	vonat- szám	óra perc	vonat- név	honnan
déllelőtt				déllelőtt			
912	1200	Szv. Zimonyi szállások	152 525 Sv. Rákospalota-Ujpest	417	432	Vv. Bártfa, Kassa	151 520 Sv. Dunakeszi-Alag
8	610	Szv. Bicske	122 525 Sv. Ersekújvár, Ipolytság	339	522	Szv. Ruttká	4701 520 Sv. Szolnok, Czegléd
302	620	Gyv. Ruttká, Berlin	718 522 Sv. Czegléd	645	522	Tvaz. Szolnok	4103 522 Sv. Esztergom
1110	630	Szv. Balatonfüred, Tapolca	4102 600 Sv. Esztergom	309	522	Szv. Hatvan	723 522 Sv. Úlló, Ocsa
1502	645	Gyv. Kassa, Csorba	6502 630 Sv. Lajosmizse, Kecskemét	1905	522	Szv. Osijek	123 522 Sv. Nagymaros
906	650	Szv. Újvidék, Brod	156 630 Sv. Rákospalota-Ujpest	609	525	Szv. Brassó, Arad	725 600 Sv. Monor
1512	655	Szv. Kassa, Csorba, Bártfa	1402 700 Gyv. Zólnok, Berlin	909	525	Szv. Zimonyi szállások	153 610 Sv. Rákospalota-Ujpest
2	700	Gyv. Wien	1564 730 Sv. Rákospalota-Ujpest	17	605	Szv. Komárom	6307 600 Sv. Lajosmizse
1002	710	Gyv. Fiume, Pécs, Osijek	104 755 Gyv. Nagyszombat, Wien	423	610	Vv. Wien	1407 610 Sv. Odenberg, Zsolna
312	730	Szv. Gödöllő	708 825 Sv. Temesvár-J., Csernahévíz	11	625	Szv. Wien	113 710 Sv. Basel, Zürich, Wien
908	745	Szv. Zimonyi szállások	712 830 Sv. Versecz, Karánsebes	1007	645	Szv. Fiume, Zagreb	727 730 Sv. Czegléd
608	750	Szv. Arad, Brassó, Bukarest	4104 905 Sv. Esztergom	315	700	Szv. Gödöllő	155 730 Sv. Rákospalota-Ujpest
406	810	Gyv. Sátoraljaújhely, Munkács	114 915 Sv. Wien	513	720	Szv. Brassó, Kolozsvár	4106 725 Sv. Esztergom
512	820	Szv. Debreczen, Körösmészé	160 945 Sv. Rákospalota-Ujpest	317	730	Szv. Gödöllő	709 730 Sv. Csernahévíz, Temesvár J.
306	835	Szv. Ruttká	162 1100 Sv. Rákospalota-Ujpest	349	745	Szv. Hatvan	501 735 Gyv. Bukarest
516	1140	Szv. Ruttká	6504 1110 Sv. Lajosmizse, Kecskemét	21	745	Szv. Paks, Bicske	1407 740 Sv. Odenberg, Zsolna
24	1155	Szv. Bicske		1309	800	Szv. Graz, Fejérvár	125 745 Sv. Parkány-Nána
délután				délután			
914	1220	Szv. Újvidék, Sarajevo	164 1200 Sv. Rákospalota-Ujpest	1005	900	Gyv. Tapolca, Balatonfüred	129 845 Sv. Vác
10	1230	Szv. Sombathely, Wien	714 1215 Sv. Szeged	13	915	Szv. Szabadka	1401 940 Gyv. Bérlin, Zsolna, Pozsony
1008	1245	Szv. Fiume, Osijek	123 1225 Sv. Esztergom	913	925	Szv. Odenberg, Ruttká	149 935 Sv. Esztergom
316	1255	Szv. Gödöllő	166 1300 Sv. Rákospalota-Ujpest	409	1020	Szv. Miskolcz	119 1025 Sv. Szeged
1304	140	Gyv. Schyring, Graz, Sopron	4103 1305 Sv. Esztergom				163 1200 Sv. Rákospalota-Ujpest
4	205	Szv. Wien, Zürich, Basel	120 215 Sv. Galánta, Ipolytság	délután			
604	210	Szv. Arad, Bukarest	170 230 Sv. Rákospalota-Ujpest	7	120	Szv. Bicske	165 1250 Sv. Rákospalota-Ujpest
318	225	Szv. Hatvan	4110 230 Sv. Esztergom	601	125	Gyv. Bukarest, Arad	703 125 Gyv. Csernahévíz, Temesvár J.
29	230	Szv. Bicske	6710 245 Sv. Temesvár-J., Csernahévíz	1201	130	Gyv. Sarajevo, Indjija,	167 145 Sv. Rákospalota-Ujpest
20	230	Szv. Pécel	6506 250 Sv. Lajosmizse, Kecskemét	1	140	Szv. Sasal, Zürich, Wien	1021 130 Sv. Esztergom
518	240	Szv. Szolnok	174 410 Sv. Wien	325	210	Szv. Hatvan	563 200 Sv. Kecskemét, Lajosmizse
1202	245	Gyv. Sarajevo	110 515 Gyv. Wien	1501	240	Gyv. Poprad-Felka, Kassa	713 408 Sv. Szolnok, Czegléd
1902	255	Szv. Tapolca	142 530 Sv. Nagymaros	521	340	Gyv. Pécel	139 410 Sv. Nagymaros
1016	330	Szv. Paks	176 550 Sv. Rákospalota-Ujpest	327	435	Szv. Nagykovács	175 515 Sv. Rákospalota-Ujpest
18	430	Szv. Komárom	128 600 Sv. Nagymaros	329	525	Szv. Gödöllő	4113 520 Sv. Esztergom
410	510	Szv. Miskolcz	722 640 Sv. Monor	511	620	Szv. Bukarest, Debreczen	115 640 Sv. Wien
324	530	Szv. Gödöllő	724 620 Sv. Esztergom	707	620	Szv. Csernahévíz, Temesvár J.	707 620 Sv. Csernahévíz, Temesvár J.
3229	540	Szv. Nagykovács, Szolnok	4114 620 Sv. Esztergom	1009	820	Szv. Fiume, Brod	6505 820 Sv. Kecskemét, Lajosmizse
308	555	Szv. Ruttká, Odenberg	1408 650 Gyv. Pozsony, Zsolna, Berlin	1405	920	Gyv. Berlin, Zsolna	1405 920 Gyv. Berlin, Zsolna
514	615	Szv. Kolozsvár, Brassó	130 625 Sv. Parkány-Nána, Ipolytság	405	820	Szv. Munkács, Sátoraljaújhely,	4115 1020 Sv. Esztergom
326	625	Szv. Pécel	178 725 Sv. Rákospalota-Ujpest	807	725	Szv. Czegléd	6513 1020 Sv. Esztergom
28	625	Szv. Bicske, Triest	728 725 Sv. Czegléd	1109	750	Szv. Tapolca, Balatonfüred	179 825 Sv. Versecz, Temesvár J.
328	625	Szv. Hatvan	6508 725 Sv. Lajosmizse	305	725	Szv. Ruttká	131 825 Sv. Nagymaros
920	725	Szv. Kunzentmiklós-Tass	710 825 Sv. Temesvár-J., Csernahévíz	25	725	Szv. Bicske	109 920 Gyv. Wien
5214	710	Szv. Nagykovács, Szolnok	132 840 Sv. Vác	303	920	Szv. Bérlin, Ruttká	6505 920 Sv. Kecskemét, Lajosmizse
16	720	Szv. Győr	1408 820 Sv. Zolna, Odenberg	905	1020	Gyv. Brod, Újvidék	1405 1020 Gyv. Berlin, Zsolna
332	730	Szv. Gödöllő	118 920 Sv. Wien, Zürich, Basel	1303	1040	Szv. Szolnok	4115 1020 Sv. Esztergom
1514	820	Szv. Kassa, Csorba	502 925 Gyv. Kolozsvár, Bukarest	9	845	Szv. Wien, Sombathely	6513 1020 Sv. Ocsa
910	825	Szv. Szabadka, Brod	720 1025 Sv. Czegléd, Szeged	1511	850	Szv. Kassa	717 1125 Sv. Versecz, Temesvár J.
1908	825	Szv. Pécs, Dalj	4116 1110 Sv. Esztergom	1001	920	Gyv. Fiume, Pécs	717 1125 Sv. Ersekújvár
1308	915	Szv. Győr, Graz		331	910	Szv. Pécel	117 1125 Sv. Ersekújvár
610	920	Szv. Arad, Brassó		303	920	Szv. Bicske	
482	1015	Vv. Kassa, Lawozne,		303	920	Szv. Bérlin, Ruttká	
1010	1025	Szv. Homonna, Körösmészé		905	1020	Gyv. Brod, Újvidék	
12	1025	Szv. Fiume, Tapolca, Brod		1303	1040	Szv. Szolnok	
338	1125	Vv. Ruttká, Poprad-Felka		525	1025	Szv. Szolnok	
614	1125	Szv. Debreczen		3	1125	Gyv. Wien, Sopron	
144	1125	Szv. Bicske					
Buda-Császfürdő				Buda-Császfürdő			
déllelőtt				déllelőtt			
4002	525	Szv. Esztergom	4002 525 Sv. Esztergom	Budapest-Józsefvárosra			
4004	854	Szv. Esztergom	4004 854 Sv. Esztergom	déllelőtt			
délután				déllelőtt			
4006	1215	Szv. Esztergom	4006 1215 Sv. Esztergom	917/b	617	Szv. Kunzentmiklós-Tass	
4010	215	Szv. Esztergom	4010 215 Sv. Esztergom	délután			
4012	620	Szv. Dorog	4012 620 Sv. Dorog	4011	210	Szv. Esztergom	
4016	1125	Szv. Esztergom	4016 1125 Sv. Esztergom	4013	540	Szv. Esztergom	
*) Nagykutatól Szolnokig csak szombaton és vasárnap éjféli órákig közlekedik.							

Jókai Mór munkái

Népszerű kiadás Egy-egy szám 1 korona

- 1. A varchonták.
- 2. Fortunatus Imre. — Shirin.
- 3. Kalóz király.
- 4. Sonkoly Gergely.
- 5-9. Törökvilág Magyarországon.
- 10. A bűntárs.
- 11-12. A kétszárú ember.
- 13. Koronát szerlelem-ért.
- 14. Petki Farkas leányai.
- 15. Regék.
- 16. Carinus.
- 17-20. Erdély aranykora.
- 21-23. Csataképek 1848—1849-ből.
- 24. Bajdóso naplója.
- 25-26. A fehér róza.
- 27. Magyarhon szépségei.
- 28-29. Szomorú napok.
- 30-36. Kárpáthy Zoltán.
- 37-43. Egy magyar nábob.
- 44-48. Új földesúr.
- 49-55. Szegény gazdagok.
- 56-58. Hétköznapok.
- 59-63. A régi jó táblabirk.
- 64-65. Délvirágok.
- 66-67. Milyenek a nők?
- 68-71. Véres könyv.
- 72-73. A magyar nép élce.
- 74-75. Arnyképek.
- 76-82. A köszív ember fiait.
- 83. Milyenek a férfiak?
- 84-88. Politikai divatok.
- 89. A szerződés.
- 90-93. Mire megvénülünk.
- 94. Occania.
- 95-97. Az elátkozott család.
- 98-99. Felfordult világ.
<

A háboru és Anglia!

Most jelent meg

A HÁBORUS ANGLIA

IRTA

BING EDE JÁNOS

Ára 2 korona 50 fillér.

A VILÁGHÁBORU

NÉMET-ANGOL VERSENGÉS

IRTA

RUTTKAY VILMOS

JOGTUDOR,

MINISZTERI OSZTÁLYTANÁCSOS — SZAKTUDOSÍTÓ (LONDON)

Ára 3 korona.

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.
Budapest, VI., Andrásy-ut 21. sz. és minden hazai könyvkereskedésben.

NIMRÓD

Képes vadászati és versenysport ujság.

Szerkeszti: Szabó Kálmán.

Minden számában sok érdekes vadászati fénykép-felvételeket közöl. Szakszerű cikkeiket ismert íróink írják. Rovataiban minden vadászati ügyben felvilágosítást kap az olvasó és az összes bérbeadó vadászterületek árverésének idejéig közli.

A diszesen kiállított lap havonként háromszor jelenik meg és előfizetési ára félévre 6 kor.

Mutatványszámot a kiadóhivatal szívesen küld Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz. (Franklin-Társulat.)

A MAGYAR KÖNYVTÁR UJ FÜZETEI

MADÁCH IMRE

KOZMA ANDOR

Az ember tragédiája

A KATONA A MAGYAR KÖLTÉSZETBEN

ÁRA 60 FILL.

ÁRA 30 FILL.

ÉRTÉKES, UJ KÖNYVEK.

A Kisfaludy-Társaság könyvei.
Franklin-Társulat kiadása. ::

Scheffel József Viktor. *Ekkehard*. Történet a X. századból. Fordította Antal Géza. Füzve 8, kötve 10 kor.

Vargha Gyula *költeményei*. Füzve 4, kötve 6 kor.

Voinovich Géza. *Madách Imre és Az Ember Tragédiája*. Füzve 8, kötve 10 kor.

Bárd Miklós *költeményei*. (1887—1913). Füzve 5, kötve 7 kor.

Knight William. *Az Aesthetika története*. Fordította Husztiné Révhegyi Rózi. (A magyar aesthetika történetével kiegészítette Jánosi Béla). Füzve 8, kötve 10 kor.

Megrendelhető: Lempel R. (Wodianer F. és Fiai) r.-t. könyvkereskedésben, Bpest, VI., Andrásy-ut 21. sz., valamint minden hazai könyvkereskedésben.

A VILÁGHÁBORÚ NAPLÓJA A MAGYAR KÖNYVTÁRBAN

MÁSODIK FÜZETE
MOST JELENT MEG.

Tartalmazza az 1914 augusztusi események hivatalos jelentéseit, az orosz-, francia- és belga hadsereg ismeretetését, Nordau cikkét a háborúról, Löwen pusztulásának leírását.

Ára 60 fillér.

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedésében (Wodianer F. és Fiai) r.-t. Budapest, VI., Andrásy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

30. SZ. 1915. (62. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, JULIUS 25.

Szerkesztőségi iroda: IV. Várnegy-utca 1.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek:

Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A «Világkrónika»-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekhöz a postailag meg-
határozott viteldíj is csatolandó.

HADTÁP-ÁLLOMÁS EGY HATÁRSZOROSBAN.

A DÉLNYUGATI HÁDSZINTÉRRŐL.